

Verksamhetsberättelse

Regional tillväxtnämnd

Helår 2024

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Väsentliga händelser	4
3	Nämndens mål, strategier och uppdrag	7
3.1	Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag	7
3.2	Perspektiv: Invånare och samhälle	8
3.3	Perspektiv: Process.....	21
3.4	Perspektiv: Resurs.....	27
4	Ekonomi.....	30
4.1	Resultatrapport regional tillväxtnämnd	30
4.2	Årets resultat	31
4.3	Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans.....	34
4.4	Investeringar.....	35
5	Personalekonomi.....	35
5.1	Personalkostnader	35
5.2	Kostnadsanalys.....	35
5.3	Årsarbetare tillsvidareanställda avtalad sysselsättningsgrad	36
5.4	Årsarbetare exklusive tjänstlediga.....	37
5.5	Sjukfrånvaro	37
6	Framtida utmaningar	38
7	Intern kontroll.....	41
7.1	Internkontrollplan.....	41
7.2	ISK-bedömning	42

1 Inledning

I Örebro län finns både styrkor att bygga vidare på och utmaningar att möta upp. Styrkorna i Örebro län är bland annat det centrala läget i Sverige, Örebro stad som ett starkt och växande centrum, många starka företag, Universitetssjukhuset Örebro och växande Örebro universitet. För länets framgång är utvecklingen i alla kommuner, utifrån sina specifika förutsättningar, centralt. Dock är det ömsesidiga beroendet mellan kommunerna starkt och en viktig anledning till samverkan.

I Regional tillväxtnämnds ansvarsområde ingår följande sakområden: näringslivsutveckling, utbildning och arbetsmarknad, social välfärd och folkhälsa samt energi och klimat.

Sakområdena tillhör förvaltningen Regional utveckling och all verksamhet inom förvaltningen tar sitt avstamp i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), vilken också genomsyrar övergripande mål, inriktningsmål, nämndmål och indikatorer i Regional tillväxtnämnds verksamhetsplan för 2023. En gemensam utgångspunkt i all verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde är att skapa utvecklingskraft, engagemang och samverkan hos externa aktörer.

I verksamhetsplan med budget 2024 har regional tillväxtnämnd beslutat om tre fokusområden under fullmäktiges effektmål 5 för att på ett tydligare sätt sätta fokus på de gap som identifieras i uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin. Under respektive fokusområde har nämnden finns mål, indikatorer samt specifika uppdrag för att förtydliga fokusområdets riktning. En gemensam utgångspunkt i målen är att all verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde är att skapa drivkraft, engagemang och samverkan hos externa aktörer.

Syftet med verksamhetsberättelsen för regional tillväxtnämnd är att ge en uppföljning av beslutad verksamhetsplan med budget 2024. Verksamhetsplan med budget för 2024 utgår från förutsättningar, inriktningar och mål som uttryckts i regionfullmäktiges verksamhetsplan.

Nämnden har i verksamhetsplan med budget 2024 konkretiserat effektmål, fokusområden och indikatorer. I regional tillväxtnämnds verksamhetsplan återfinns RUS som en röd tråd som genomsyrar all verksamhet från effektmål och nämndmål till handlingsplaner och aktiviteter som leder till genomförande och måluppfyllelse.

Rapporten vänder sig till politiker och tjänstemän inom Region Örebro län och till länets invånare, som vill följa den regionala tillväxten i vårt län.

2 Väsentliga händelser

- Ekonomiska läget
- Beredskap och säkerhet
- Ny regional platsberättelse för besöksnäringen.
- Aktörerna i länets innovationsstödssystem fortsätter att utveckla systemsyn och samverkan.
- Mobilisering av projekt att kunna stötta länets kommuner och andra viktiga aktörer med Energiplanering.
- Förebyggande insatser inom välfärdsområdet.

Ekonomiska läget

För verksamhetsåret 2024 lämnar nämnden i bokslutet ett överskott på 4,3 miljoner kronor mot beslutad budget.

Under 2024 har verksamheterna arbetat intensivt med att efterleva den framtagna handlingsplanen för en ekonomi i balans. Handlingsplanen omfattar 94 åtgärdsförslag till en beräknad effekt på totalt 33,5 miljoner kronor på grund av den ekonomiskt ansträngda situationen inom regionen. Samtliga områden har bidragit med åtgärder till handlingsplanen.

Beredskap och säkerhet

Under året har förvaltningsledningen, tillsammans med övriga Region Örebro län, arbetat med att ta fram förslag på krigsorganisation. Arbetet har gått enligt plan.

Förvaltningsledningen har utöver det tillsatt en ny roll som beredskaps- och säkerhetsansvarig. Det förstärker kraftigt förvaltningens möjligheter att leva upp till de förväntningar som finns, både internt inom regional utveckling men också i relation till andra förvaltningar och intressenter.

Väsentliga händelser inom fokusområde omställning, innovation och attraktionskraft

Efterfrågan på utbildning inom grön omställning

Industrin har framfört behov av fler yrkeshögskoleutbildningar, med särskilt fokus på digital och grön omställning. Även andra branscher och arbetsgivare har visat stort intresse för utbildningar som stödjer denna utveckling, vilket tydligt pekar på behovet av kompetensutveckling för en hållbar framtid.

Brist på nationell och regional livsmedelsstrategi

Trots att en ny nationell livsmedelsstrategi aviserades redan 2023 har arbetet visat sig vara mer komplext än väntat, och 2024 passerade utan att en strategi presenterades. Parallellt har den regionala handlingsplanen löpt ut, vilket lämnat aktörer utan styrande dokument och påverkat investeringar och vägval.

AI som prioriterat område inom offentlig sektor

AI-kommissionens färdplan, som presenterades i slutet av året, lyfter offentlig sektor som ett prioriterat område. Detta har intensifierat det strategiska arbetet i regionen för att öka användningen av AI i verksamheter och stärka framtida innovation.

Gruvor som strategiskt fokusområde

Ett ökat EU-fokus på gruvor har under året riktat uppmärksamheten mot regionens strategiska arbete med dessa frågor. Detta anses vara en central framtidsfråga som kräver regional samverkan och långsiktig

planering.

Region Örebro Innovation AB:s första verksamhetsår

RÖIAB inledde sitt operativa arbete under 2024, vilket innebär stora förändringar på systemnivå. Dessa förändringar ställer högre krav på samverkan och samordning mellan aktörer, vilket är avgörande för att möta regionens utvecklingsmål.

Utmaningar inom turism och besöksnäring

Lägre statliga anslag och bristen på en nationell strategi för turism har påverkat det nationella arbetet inom sektorn. Regionalt har insatser fokuserat på att implementera den regionala platsberättelsen och ett rekommendationsverktyg, vilket fått positiv nationell uppmärksamhet.

Förlängning av Testbädden Innomera

Projektet Innomera, som stödjer införandet av välfärdsteknik i kommunala verksamheter, har förlängts till 2026 efter goda resultat. Arbetet har uppskattats av deltagande kommuner och har bidragit till ett mer systematiskt införande av innovativa lösningar.

Digital utveckling i kommunerna

Alla kommuner i länet har anslutit sig till SKR:s erbjudande "handslaget", som ger stöd för införandet av digitala lösningar. Detta stärker kommunernas förmåga att möta invånarnas behov och främjar digital transformation.

Energipolitik och regional planering

Nya nationella mål för energisystemet kräver ökad produktion av fossilfri el och energieffektivisering. Regionen och Länsstyrelsen har tillsammans initierat ett projekt för att stödja kommuner och aktörer med energiplanering, vilket finansieras fullt ut av Energimyndigheten fram till 2026.

Förändringar i energirådgivningens struktur

Energimyndighetens förslag att ersätta den regionala nivån med ett nationellt callcenter har mött kritik. Regioner och Energikontoren Sverige har betonat vikten av att behålla den regionala nivån för att säkerställa effektiv energirådgivning och lokala anpassningar.

Väsentliga händelser inom fokusområde utbildning

Projektet TABB 2.0 avslutades under året.

Gymnasiala utbildningar och samverkansavtal

Planeringen och dimensioneringen av gymnasiala utbildningar har fortsatt, med fokus på att stärka samverkansavtalen mellan länets kommuner.

Förebyggande insatser inom välfärdsområdet

Arbetet inom välfärdsområdet har i allt högre grad fokuserats på förebyggande och främjande insatser, både i linje med omställningen till Nära vård och införandet av den nya socialtjänstlagen. Ett exempel är ett samverkansprojekt med RFSISU och Generation Pep som stöder förskolor i hela länet i frågor kring kost och rörelse.

Tidiga insatser i fokus

Nora kommun deltar i projektet Tidiga insikter för tidiga insatser, en nationell satsning som är en del av förberedelserna inför den nya socialtjänstlagen. Projektet stöds och följs noggrant för att säkerställa en framgångsrik implementering.

Förberedelser inför den nya socialtjänstlagen

Alla länets kommuner genomför analyser av sina verksamheter för att anpassa sig till kraven i den framtida socialtjänsten. Under hösten har två länsdialoger hållits med deltagande från samtliga kommuner, och ytterligare en dialog är planerad till början av 2025. Detta skapar en gemensam förståelse och förberedelse inför kommande förändringar.

Väsentliga händelser inom fokusområde kompetensförsörjning

Utvärdering av handlingsplanen för kompetensförsörjning

Utvärderingen av den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning 2020–2024 pågår, tillsammans med en utredning om behovet av ett regionalt kompetensförsörjningsråd. Resultaten kommer att presenteras i en slutrapport i februari 2025.

Fortsatt arbete med validering

Projektet Regionala strukturer för Validering Östra Mellansverige avslutades vid årsskiftet, men Region Västmanland, Region Östergötland och Region Örebro län har beviljats en förlängning under 2025. Det nya projektet kommer att fokusera på branschspecifik validering.

Trygga kompetensen inom vård och omsorg

Trygga kompetensen är ett pågående projekt som stödjer kompetensförsörjningen inom vård- och omsorgssektorn. Samtliga kommuner i länet har gått samman för att etablera ett kommunalt kliniskt träningscentrum (KTC), finansierat av ESF+, där medarbetare kan utveckla sina kompetenser. En gemensam modell för stegvis kompetensutveckling har också antagits för personer som saknar formell utbildning inom vården.




Attraktivitet för vårdyrken

För att öka intresset för vårdyrken pågår insatser i samverkan med grundskolan. Syftet är att inspirera unga till en framtid inom vård och omsorg samt säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen i sektorn.




3 Nämndens mål, strategier och uppdrag

Symbolförklaringar





Färgindikatorer, resultat måluppfyllelse helår och resultat genomförande av uppdrag helår.

-  = uppnått eller överträffat målnivån
-  = mindre, acceptabel avvikelse från målnivån
-  = större negativ avvikelse från målnivån

Förändringspilar, utveckling under året, resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början

-  = resultatet har förbättrats
-  = resultatet är oförändrat
-  = resultatet har försämrats

Indikatorer, status för perioden vid helår

-  = helt
-  = delvis
-  = inte alls
-  = värde saknas för perioden

3.1 Sammanfattning uppföljning av mål och uppdrag

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målni- vån	Mindre, accepta- bel avvikelse från målnivån	Större negativ av- vikelse från mål- nivån
	grön	gul	röd
Effektmål från regionfullmäktige	2	2	
Nämndens mål	1	4	
Nämndens uppdrag	5	1	

3.2 Perspektiv: Invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för nämndens verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt.

Effektmål 5. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.



Kommentar

Region Örebro län arbetar mot målet att stärka länets konkurrenskraft, livskvalitet och resurseffektivitet genom flera initiativ. Vi fokuserar på teknikutveckling, breddning av branscher och stöd till entreprenörer för att öka konkurrenskraften.

Trots ekonomiska utmaningar har vi lyckats bibehålla våra insatser utan att försämra stödet till länets invånare. En betydande förändring är bildandet av Region Örebro Innovation AB (RÖIAB), där Inkubera nu ingår som dotterbolag. RÖIAB har utvecklat en verksamhetsplan med fokus på ökat idéflöde, mötesplatser och finansiering.

Industriellt Utvecklingscenter (IUC) har vuxit med fler medlemsföretag och medarbetare. Genom att arrangera träffar, event och utbildningar har medlemsantalet ökat till 15 efter nio månader.

Området Näringslivsutveckling har förstärkt sin roll som regional utvecklingsansvarig (RUA), och 88% av länets företagsfrämjande aktörer anser att vi varit tydliga i vår roll. Vi leder flera regionala nätverk, deltar i nationella projekt och utvecklar näringslivsrapporter. Trots en nationell och regional nedgång i nyföretagande sedan 2022 fortsätter vi vårt arbete oförtrutet.

Inom besöksnäringen har vi stärkt arbetet med Öppna Data och utvecklat en rekommendationsmodul för att förbättra den digitala närvaron och lönsamheten. Vi har också processlett skapandet av en regional platsberättelse för att stärka turism- och besöksnäringens budskap och attraktionskraft.

För att förbättra livskvaliteten i länet har vi fokuserat på omställning till nära vård och satsningar på psykisk hälsa. Många insatser pågår, men måluppfyllelsen kommer att bedömas på lång sikt och påverkas av faktorer utanför vår kontroll.

Det ekonomiska läget i regionen har försvagat arbetet med att stödja utvecklingen i länet. Särskilt påtagligt har detta märkts vad gäller insatser för att stödja föräldraskapsstödsarbetet. Detta har inte på kort sikt inneburit någon försämring i de insatser som riktas mot länets befolkning.

Mål: Fokusområde 5.1.1 - Omställning, innovation och attraktionskraft. Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samlande och möjliggörande kraft för länets innovationsstödssystem och det företagsfrämjande systemet, för att öka regionens konkurrens- och attraktionskraft.



Kommentar

Region Örebro Innovation AB (RÖIAB)

RÖIAB har under sitt första verksamhetsår fokuserat på kommersialisering av innovativa idéer, men också identifierat utmaningar i rollfördelning som regionen ska åtgärda 2025.

Örebro universitets samverkansplattformar

Arbetet med Örebro universitets samverkansplattformar inom AI och robotik samt livsmedel i skärningen mellan hälsa, hållbarhet, miljö och måltid, har under året fortlöpt i tidigare beviljade projekt. Under hösten hölls Framtidsforum, tidigare de s.k. "Lokadagarna" på universitetet, med fokus på AI inom offentlig sektor. I slutet av året tillkännagav Örebro Universitet att samverkansplattformen för AI och robotik kommer att bli en Centrumbildning med tre utpekade verksamhetsområden; grundforskning, livslångt lärande och samverkan. Regionen för här en nära dialog med universitetet för att se hur vi framgent kan samverka kring de tre olika delarna samt vilken strategiska inriktning arbetet ska ta.

Innovation och attraktionskraft

Att etablera samarbeten med nationellt och internationellt framstående verksamheter är enligt vår bedömning en mer framkomlig väg att skapa innovation och attraktionskraft i vårt län, än att uteslutande verka för att skapa innovation och attraktion genom att arbeta med företag och aktörer som idag finns inom våra länsgränser. Vi ser med andra ord ett behov av att stärka förutsättningarna för nationella och internationella samarbeten, som i längden gynnar utvecklingen i Örebro län. Ett liknande resonemang har förts med Inkubera, som genom nationell samverkan kan stärka upp sin verksamhet där länet saknar kapacitet. De områden som i första hand är aktuella är Life Science, SaaS och AI.

För att mäta innovationssystemets kapacitet har Region Örebro län, som en av fem svenska pilot-regioner, under året tillämpat METRIC-modellen. METRIC analyserar indikatorer som stärker regionens innovationsförmåga och långsiktiga konkurrenskraft, vilket ger insikter som kan stödja strategiska beslut och insatser för att främja en hållbar regional utveckling.

Innovation och konkurrenskraft

Under året har gruvnäringen givits en allt mer central roll i när det kommer till innovation- och konkurrenskraft, både på nationell och internationell nivå. För Örebro läns del har OECD, genom ett samverkansprojekt mellan Örebro Universitet, regionen och en handfull andra europeiska gruvregioner, lyft fram att vår region för närvarande saknar en regional gruvstrategi och tydliga strategiska åtgärder relaterade till gruvnäringen i vår utvecklingsplan för att kunna nyttja sektorns potentiella tillgångar för regionens utveckling. Vidare att det finns goda möjligheter för regionen att expandera ytterligare inom gruvaktiviteter kopplade till cirkulär ekonomi. Hur Örebro avser gå vidare inom området är en fråga som behöver tas om hand under kommande år.

Stråkarbetet





Stråkarbetet, i samarbete med Region Värmland och ett antal kommuner, stärker arbetsmarknadsregionen och områdets attraktionskraft för investeringar och etableringar såväl inom offentlig sektor och inom näringslivet.

Svenska säkerhetsstråket

Business Region Örebro (BRO) finns med som en drivande part i nätverket "Svenska säkerhetsstråket". I det samarbetet ingår även Arboga kommun från Västmanland. Under året har stråkarbetet bland annat marknadsförts under Almedalsveckan. Karlskoga kommun har under 2024 drivit en förstudie kring skapandet av ett "Center for excellence" inom Nato. Inriktningen på centrat är försörjningstrygghet. Förstudien är förlängd till 1 april 2025..

Besöksnäring

Inom samverkansstrukturen för länets besöksnäring har insatser prioriterats under 2024 för implementering av den regionala platsberättelsen och rekommendationsverktyget samt publicering av Open data. De innovativa arbetsmetoderna och resultaten gör Region Örebro län till en av de främsta och arbetet har uppmärksamats nationellt.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antal nystartade företag per 1 000 invånare i Örebro län ska vara högre än i jämförbara län. <i>Kommentar</i> Fram till och med tredje kvartalet 2024 hade 7,2 företag per 1000 invånare startats i Örebro län. Det var högre än frekvensen i jämförbara län: Jönköpings län (6,9), Värmlands län (6,8), Västmanlands län (6,8) och Kronobergs län (6,9). Utfallet ovan är dock lägre än utfallet till och med fjärde kvartalet 2023 där utfallet för Örebro var 8,7 företag per 1000 invånare startats i Örebro län. Det var högre än frekvensen i Jönköpings län (8,4), Värmlands län (8,5) och Västmanlands län (8,6) men lägre än Kronobergs län (9,3).		
Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska redovisa bättre resultat än i jämförbara län. <i>Kommentar</i> Senaste mätningen avser 2022 och visar att produktiviteten i Örebro län minskat något (-1,6 procent) jämfört med 2021. Bland jämförelselänen har Jönköpings län minskat mest (-3,9 procent) och Värmlands län har ökat mest med 9,1 procent. Jämfört med startvärdet för år 2016 har produktiviteten i Örebro län ökat med 5,7 procent vilket är lägre än alla jämförelselänen utom Västmanland. SCB har bytt både källa och metod för att ta fram förvärvsarbetande för år 2019 och framåt. Det innebär att jämförelser av 2019 och tidigare år måste göras med försiktighet. Senaste årets värden för BRP är alltid preliminära. BRP är omräknat till 2016 års fasta priser med KPI.		
Andel svenska och utländska företag som etableras i länet ska öka jämfört med senast tillgängliga statistik. <i>Kommentar</i> Senaste mätningen från 2022 visar att andel företagsetableringar i Örebro län minskat till 17,5 procent jämfört med 18,2 procent som var 2021. Dvs en minskning på 0,7 procentenheter.		
REGLAB:s index, ska öka i jämförelse med föregående mätning. <i>Kommentar</i> Indikatorn går ej att följa upp och har tagits bort från och med VP 2025.		

Uppdrag: Öka samverkan med länets aktörer för att stärka ungas entreprenörskap.



Kommentar

Ung Företagsamhet har, med stor framgång, drivit utvecklingen inom ungas entreprenörskap genom insatser kopplat till UF-företagande och entreprenörskap i skolan i stort. Detta läsår har man 1 531 gymnasieelever som driver 580 UF-företag i länet vilket är en ökning på 55% sedan läsår 21/22. Det betyder att 46%, alltså nästan hälften, av en årskull driver ett UF-företag under sin gymnasietid. Möjligheten att driva UF-företag finns nu tillgängligt på alla gymnasieskolor utom en friskola i länet och på samtliga gymnasieprogram. Samtidigt arbetar man aktivt för att öka antalet grundskolor som arbetar med läromedel och aktiviteter från Ung Företagsamhet för att stärka elevers entreprenöriella förmågor samt det entreprenöriella lärandet också under lågstadiet-högstadiet. Genom nätverket UF Alumni där tidigare UF-elever samlas för aktiviteter, nätverkande, möjlighet till stipendier, nationella konferenser och för att kunna få hjälp med "vägen vidare" efter UF knyter man samman vägen från UF till AB.

Under 2024 summerades kartlägningsarbetet kopplat till STEM och frågan lyftes om hur identifierad potential skulle drivas vidare. Olika alternativ har utvärderats där man just nu inväntar en nationell STEM-strategi.

Uppdrag: Stötta länets aktörer utifrån näringslivets och offentlig sektors behov, för att bidra till omställning och stärkt attraktionskraft.



Kommentar

Stärkt samverkan

Under hösten 2024 genomfördes ett insiktsarbete med tio av länets kommuner för att stärka relationer och förstå nuläget inom investering, etablering, innovation och entreprenörskap. Små kommuner uttryckte särskilda utmaningar i utvecklingsarbetet, och behovet av mer tillgängligt stöd för innovation och entreprenörskap samt närmare samarbete med Region Örebro i EU-frågor framkom. Avsaknaden av en övergripande näringslivsstrategi för regionen identifierades också.

Business Region Örebro

Business Region Örebro (BRO) har under året förändrat sitt team och diskuterat organisationens framtida fokus. Projektet Smart Move, inriktat på talangattraktion, integreras nu i BRO:s ordinarie verksamhet. BRO har även investerat i utvecklingsprojekt för att stödja kommunerna, med fokus på NKI, grön logistik och förslag inför 2025 som industriell symbios.

Prioriteringar inom entreprenörskap och nyföretagande

Frågor om entreprenörskap och nyföretagande prioriteras inför 2025, då behov av specifika utvecklingsdiskussioner och stöd lyfts av kommunerna. Ny samordning krävs även för finansiering av Nyföretagarcentrum.

Samverkan för turism och platsutveckling

Inom turism har samverkan stärkts via en regional turismutvecklingsgrupp (RTU), trots att Degerfors och Laxå avvecklat vissa tjänster, vilket skapat utmaningar i balansen. Förflyttningar i Kumla och Karlskoga stärker kopplingen mellan turism och näringsliv, och arbetet med en regional platsberättelse har förbättrat dialogen om platsutveckling, där industrins tillväxt spelar en nyckelroll.

Ökad medvetenhet genom kunskapsseminarier

Energikontoret och aktörer som Industrihubben, Almi och Handelskammaren har hållit kunskapsseminarier om cirkulär ekonomi, vilket har ökat länets medvetenhet om resurseffektivitetens möjligheter för självförsörjning, konkurrenskraft och grön omställning.

Kunskapshöjande aktiviteter inom fastighetssektorn

Fastighetsnätverket har anordnat 30 aktiviteter i olika format med teman som energigemenskaper, digitalisering, klimatsmart förvaltning och återbruk för att höja kompetensen inom sektorn.

Attraktionskraft och elnätskapacitet för nya etableringar

Energikontoret arbetar för att locka verksamheter till länet genom att säkerställa elnätskapacitet och stärka offentliga organisationers förmåga att underlätta etableringar. Projektet Elsmarta ÖMS skapar nätverk för att driva energiomställningen.

Stöd till kommuner för fossilfria transporter

Kommunerna får stöd baserat på sina behov, vilket inkluderar mallar för upphandlingskrav, nätverk för kunskapsutbyte och statistik om fordon och drivmedel. Insatserna stärker den regionala marknaden för fossilfria drivmedel och förbättrar infrastrukturen för laddning och tankning.

Mål: Fokusområde 5.1.2 - Omställning, innovation och attraktionskraft. Region Örebro län skapar drivkraft, engagemang och samverkan för länets aktörer gällande tillgång till förnybar energi, minskad energianvändning samt hur vi effektivt möter klimatutmaningarna.



Kommentar

Nationellt nätverk för industriell och urban symbios

För att Region Örebro län ska kunna skapa drivkraft, engagemang och samverkan för länets aktörer gällande tillgång till förnybar energi, minskad energianvändning samt hur vi effektivt möter klimatutmaningarna samordnar vi sedan 2024 ett nationellt nätverk som kopplar till utveckling av området kring industriell och urban symbios. Svenska Nätverket för Industriell och Urban Symbios (SNIUS) består av aktörer inom en triple helix modell och styrs av en grupp nationellt framstående aktörer som Linköpings universitet, Region Östergötland, Chalmers Industriteknik, Cleantech Östergötland och Sotenäs Symbioscentrum. Nätverket syftar till att genom samverkan och kunskapshöjning få till ett mer resurseffektivt Sverige samt nya cirkulära affärsmodeller.

Nationellt finns intresse för en utökad finansiering för uppskalning av symbios och diskussioner har förts med Energimyndigheten under 2024. Under hösten 2024 togs de första stegen mot att standardisera samt organisera nätverksstyrningen framåt.

En utmaning för att få till fler etableringar är statsstödsreglerna, som i nuläget inte är anpassade för regenerativa företagsetableringar.

Samverkan för energi- och klimatmål i Örebro län

Örebro läns energi- och klimatråd träffades två gånger under 2024 med målet att samverka för att nå länets energi- och klimatmål. Rådet, som leds av Länsstyrelsen och Region Örebro län, inkluderar näringsliv, kommuner, universitet och branschorganisationer. Under året utökades antalet fokusgrupper till fem: Transport (godstransport), Energisystem, Cirkulärt samhälle, Bygg- och fastighet samt Mobilitet (persontransport). Dessa grupper arbetar operativt med att identifiera lösningar och driva omställningen framåt.

Fossilfria transporter genom ökad samverkan

För att främja fossilfria fordon och transporter har nya samverkansytor skapats där offentliga och privata aktörer möts. Ett konkret resultat är en dialoggrupp för större privata transportköpare, som arbetar med gemensamma kravställningar och samarbeten för att driva omställningen snabbare och tydligare.



Intensifierat arbete inom cirkulär ekonomi

Inom cirkulär ekonomi har arbetet intensifierats, med fokus på att öka kunskap och resurseffektivitet. Initiativ som pop-up-butiken "öRound," en cirkulär hubb i centrala Örebro, har varit framgångsrika. Projektet, drivet av Örebro kommun med stöd från regional utveckling, visade hur cirkulära lösningar kan stärka små och medelstora företags konkurrenskraft och minska klimatutsläpp. Samtidigt har stöd getts till kommuner för att utveckla strategiska arbeten kring resurseffektivitet.

Projektet Elsmarta ÖMS

Projektet Elsmarta ÖMS adresserar utmaningarna med ett förändrat energisystem. Insatserna under 2024 har inkluderat stöd till elnätsföretag och kommuner vid framtagandet av nätutvecklingsplaner, energigenomgångar hos offentliga verksamheter för att minska energiförbrukning, och en fjärrvärmekartläggning för att ge en översikt av länets produktion och användning. Projektet har också stött kommunal energiplanering, som blir ett eget projekt 2025, och genomfört webinarier om flexibilitetstjänster, energiplanering och energiberedskap för att höja kunskapsnivån hos offentliga aktörer.

Genom dessa samlade insatser har Örebro län stärkt sin kapacitet att möta energi- och klimatutmaningarna och fortsatt utveckla samarbeten för en hållbar framtid.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Utsläpp av växthusgaser ska minska. Ton koldioxidekvivalenter ska minska med 60 procent till år 2030 jämfört med år 2005. Kommentar Indikatorn mäts på helår. De totala utsläppen för Örebro län har ökat från 1,145 miljoner ton för 2021 till 1,174 miljoner ton 2022 vilket är en ökning med 2,5 procent. Statistik avseende 2023 beräknas finnas i juni/juli 2025. Målvärdet till år 2030 är 0,734 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Statistik avseende 2023 släpps juni/juli 2025.	1,17 miljoner ton	1,145 miljoner ton 
Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare. Total slutanvändning av energi per bruttoregionalprodukt (kWh/miljoner kronor) ska vara minst 50 procent effektivare år 2030 jämfört med 2005. Kommentar Nyare statistik saknas. Senaste tillgängliga statistik är från år 2020 och visar en trend som är något uppåtgående. Energieffektiviseringen har sedan 2022 fått en förnyad aktualitet när energipriserna stigit men tenderar att avstanna så fort priserna sjunker. Det är viktigt att fokus på energieffektivisering kvarstår då det är ett viktigt verktyg för att klara den ökade efterfrågan på energi och för att nå målet till 2030.		

Mål: Fokusområde 5.2 - Utbildning. Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samordnande och möjliggörande kraft för länets aktörer inom utbildning så att fler fullföljer sina studier och har förutsättningar för ett livslångt lärande.



Kommentar

Regional ledning och samordning

Region Örebro län stödjer chefsgruppen för skola, utbildning och kompetensförsörjning genom att hjälpa dem ta fram en verksamhetsplan och aktivitetsplan för gemensamma insatser under året för att öka måluppfyllelsen i grundskolan. Regionen leder och stödjer också samverkan för vuxenutbildningar genom nätverket REKO, med fokus på planering och dimensionering av utbildningar samt kombinationsutbildningar där ett gemensamt avtal är framskrivet och undertecknat.

Gymnasiesamverkan och utbildningsplanering

Gymnasiesamverkan med kommunala och fristående huvudmän leds och stöds av regionen, med fokus på planering och dimensionering av utbildningar. Ett gemensamt samverkansavtal gäller från 1 april och fokus för gruppen är att se till att utbildningsutbudet matchar arbetsmarknadens behov.

Stöd för barn och unga

Arbetet med att ta fram ett gemensamt arbetssätt för skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård för Tidigt samordnande insatser pågår. Stor aktivitet pågår i flera kommuner för att förbättra samordningen. Någon gemensam modell har parterna ännu inte kunnat enas om.

Samverkan med externa parter och institutioner


Regionen har initierat och etablerat samverkan med Skolverkets regionala kontor och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), med en första träff genomförd och ytterligare kontakt planerad efter sommaren.





Projekt och initiativ för utbildning och arbetsliv

För att öka tillgängligheten på arbetsmarknaden för utsatta grupper driver regionen tillsammans med rektorsnätverket för Anpassad gymnasieskola och Activa projektet #vibehövs, startade den 1 mars.

Diskussioner om ett möjligt projekt för att driva STEM-frågan pågår, och en projektskiss har tagits fram för att möjliggöra en ansökan. Vi avvaktar nationella riktlinjer kopplat till STEM innan vi går vidare.

Slutligen undersöker regionen möjligheterna för att skapa regionala nätverk för studie- och yrkesvägledare i grundskola och gymnasieskola för att utveckla stödet till elever och deras framtida yrkesval.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andelen elever med behörighet till gymnasieskolans nationella program ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik.	77,8 %	80,2 %  
Kommentar År 2024 var resultaten (77,8) i Örebro län, vilket är lägre jämfört 2023 (80,1). Dvs en minskning på 2,3 procentenheter.		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Andelen invånare som slutfört gymnasieutbildningen inom 4 år ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik. Skillnader mellan kvinnor och män ska minska.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Örebro län 2024: 74,8% (kvinnor 76,2%, män 73,6%) Örebro län 2023: 72,4% (kvinnor 74,9%, män 70,0%)</p> <p>Vid senaste mätningen 2024 hade andelen ökat med hela 2,4 procentenheter totalt för både kvinnor och män i Örebro län jämfört med 2023. Skillnaden mellan kvinnor och män har också minskat med 2,3 procentenheter.</p>		
<p>Andel invånare med gott självskattat hälsotillstånd ska öka. Skillnader mellan män och kvinnor/ pojkar och flickor ska minska. Skillnader mellan olika delar av länet ska minska. Samtliga jämförelser görs mot senast tillgänglig statistik.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Nyare statistik saknas.</p> <p>Det har skett en negativ utveckling vad gäller skillnaden mellan flickor och pojkars självskattade hälsotillstånd utifrån frågan "Hur mår du oftast?" i undersökningen Liv och hälsa ung. Andelen pojkar som besvarat frågan med svarsalternativen bra eller mycket bra har sjunkit från 86 procent år 2020 till 80 procent år 2023. För flickor är skillnaden större där har det sjunkit från 72 procent år 2020 till 58 procent år 2023. Skillnaden mellan könen har alltså ökat. Likaså har skillnaden mellan olika kommuner ökat. Undersökningen 2020 var skillnaden mellan den kommun med högst respektive lägst resultat 10%-enheter, 2023 var denna skillnad 20%-enheter.</p>	 Inte alls  →	
<p>Barn i ekonomiskt utsatta familjer – Andel barn 0-17 år som lever i ekonomiskt utsatta familjer ska minska jämfört med senast tillgängliga statistik.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Nyare statistik saknas. (OBS! det finns olika mått för att mäta denna indikator. I kommande VP bör man vara tydligare med vilket mått som används)</p> <p>Andelen barn 0-17 år som levde med låg inkomststandard 2021 var 10,3 procent. Motsvarande siffra 2020 var 13,9%. Det innebär att 6 635 stycken barn i länet lever i ekonomiskt utsatta familjer. Variationen mellan olika delar i länet är också stor där den kommun som har lägst andel har till 5,4 procent av barnen i denna grupp medan den kommun som har högst andel har 22,9 procent av barnen. Andelen är något lägre än tidigare år vilket i alla fall till viss del kan förklaras att uträkningen tidigare tagit hänsyn till fler delar av baskonsumtionen.</p> <p>Det finns en tydlig koppling mellan hur ungdomar skattar sitt mående i förhållande till om de oroar sig för sin familjs ekonomi. I Liv & hälsa ung undersökningen för 2023 anger 80% av de med liten oro att de mår bra/mycket bra i jämförelse med de med stor oro där endast 38% anger att de mår bra/mycket bra.</p>		

Uppdrag: Utifrån behov stötta kommuner och andra aktörer, samt vara en sammanhållande länk för ökad måluppfyllelse i skolan.



Kommentar

Leder och stödjer kommuner och andra aktörer genom att vara en sammanhållande länk för ett antal grupper och nätverk så som Chefsgruppen för skola, utbildning och kompetensförsörjning, nätverket för gymnasiesamverkan (GySam), nätverket för samverkan runt vuxenutbildning (REKO), rektorsnätverket för anpassad gymnasieskola, rektorsnätverket för gymnasieskolans introduktionsprogram.

Stödjer chefsgruppen för skola, utbildning och kompetensförsörjning i framtagandet av gruppens egen VP

och aktivitetsplan samt i arbetet med ökad samverkan runt barn och unga.

Leder och stödjer samverkan för vuxenutbildningarna i länet genom nätverket REKO med fokus på planering och dimensionering av utbildningar samt kombinationsutbildningar.

Leder och stödjer gymnasiesamverkan med kommunala och fristående huvudmän med fokus på planering och dimensionering av utbildningar.

Stödjer arbetet med framtagande av förslag till gemensamt arbetssätt för skola, socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Uppdrag: Stärk de regionägda folkhögskolornas arbete med att bidra till länets samhällsutmaningar.



Kommentar

Folkhögskolorna i länet bidrar till att möta samhällsutmaningar kopplade till barn och unga, inkludering, kompetensförsörjning och den gröna omställningen. De erbjuder utbildning för dem utan gymnasiebehörighet, vilket skapar individuella möjligheter för vidare studier och arbete samt genererar samhällsekonomiska vinster. Demokrati och klimatmedvetenhet är centrala fokusområden i deras undervisning och folkbildning.

Kävesta folkhögskola fokuserar på högkvalitativ utbildning som främjar personlig utveckling och deltagande i demokrati, kultur, och högre studier inom dans, konst och musik.

Fellingsbro folkhögskola bidrar till kompetensförsörjningen genom yrkesutbildningar som stödassistent, behandlingspedagog och teckenspråks- och dövblindtolk, där det råder stor brist på kvalificerad arbetskraft.

Under året har folkhögskolornas ledningsgrupper arrangerat en seminariedag för att öka kunskapen om den regionala arbetsmarknaden och behovet av matchning inom bristyrken.

Mål: Fokusområde 5.3 - Kompetensförsörjning. Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samordnande och möjliggörande kraft för länets aktörer inom kompetensförsörjning så att offentlig sektor, länets branscher och företagare har tillgång till rätt kompetens genom att vi tar vara på samhällets hela kompetensresurs.



Kommentar

Utvärdering av regional handlingsplan för kompetensförsörjning

Region Örebro län arbetar aktivt för att stärka matchningen och kompetensförsörjningen inom både privat och offentlig sektor. Genom att leda, driva och samordna initiativ enligt den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning 2020–2024, skapas förutsättningar för en välfungerande kompetensförsörjning. En utvärdering av handlingsplanen genomförs med stöd av en extern konsult, baserad på intervjuer och dokumentstudier i utvärderingen ingår också att undersöka intresset för att etablera ett forum, råd för kompetensförsörjning. Rapporten förväntas vara klar i början av 2025.

Stöd för projekt och finansiering

Regionen sprider information och erbjuder stöd till aktörer som vill driva projekt med finansiering från ESF+. Utlysningarna har varit översökta, vilket visar på ett stort intresse från aktörer inom Örebro län både vad gäller insatser för arbetslösa och kompetensutveckling för redan anställda. Ett betydande projekt för

kompetensutveckling inom vård och omsorg beviljades i december.

Arbetsmarknadens behov har lett till att fler kombinationsutbildningar utvecklas inom REKO-nätverket. Under hösten arrangerades Komvux-dagen, med fokus på SVA/SFI-lärare och yrkeslärare samt utbildningsvalidering.

Regionala bedömningar och branschdialoger

Regionala bedömningar av arbetslivets behov av yrkeshögskoleutbildningar har genomförts i dialog med ett stort antal aktörer. Resultatet har skickats till Myndigheten för yrkeshögskolan och kommer att ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete för att få fler kurser i linje med efterfrågan. Industrin utmärker sig med ett ökat behov av utbildningar.

Branschdialoger har genomförts med representanter från olika branscher och utbildning, särskilt inom bygg och installation, restaurang och hotell samt vård och omsorg. Behovet av att öka attraktionen till vissa branscher och skapa fler APL-platser har lyfts fram som centrala frågor.

Framtidens arbetsmarknadsdag

Framtidens arbetsmarknadsdag fortsätter att vara en viktig mötesplats för studie- och yrkesvägledare i länet. Under våren arrangerades ett besök till Yrkes-SM i Karlstad, och höstens tema var industri, med en dag i Karlskoga i samarbete med Västra Bergslagens industriförening.

Projekt "En bättre matchning"

"En bättre matchning" (EBM) driver regionerna i samverkan med Mälardalsrådet, med särskilt fokus på högre utbildning inom lärarförsörjning. Under året har en skrivelse tagits fram till utredningen om framtidens lärarutbildning, och en uppdaterad rapport om kompetensbrister inom infrastruktur kommer att presenteras i början av 2025.

Marknadsföringsinsatser och validering

Marknadsföringsinsatser för Vård- och omsorgscollege genomfördes under vecka 42, med fokus på språk och validering.




Projektet "Regionala strukturer för validering i Östra Mellansverige" har fortsatt att utveckla valideringsarbetet inom Yrkesvux, industri och vård/omsorg. En samhällsekonomisk rapport som lyfter valideringens nytta har fått stort genomslag, särskilt inom fastighets- och industribranschen.

STEM-kompetenser och nationell strategi

För att stärka STEM-kompetenser (naturvetenskap, teknik, ingenjörskap och matematik) planeras insatser i linje med den nationella strategin. Området har avvaktat ytterligare åtgärder i väntan på lanseringen av strategin, som försenats. Under tiden pågår omvärldsbevakning och dialog med andra regioner och aktörer.

Samråd och struktur

En rapport om samråd och förslag på samrådsstruktur har tagits fram med hjälp av en praktikant från Örebro universitet. Resultatet visar potential att förstärka det regionala samrådsarbetet för ökad samverkan mellan aktörer inom kompetensförsörjningsområdet.

Indikatorer	Utfall	Målvärde																																							
Andelen i befolkningen 25-50 år, med minst tvåårig eftergymnasial utbildning ska öka. Skillnader mellan män och kvinnor ska minska. Båda indikatorerna mäts i jämförelse med senast tillgängliga statistik.																																									
Kommentar Enligt den senaste mätningen från 2023 har 37,8 % av befolkningen i åldern 25–50 år i Örebro län minst tvåårig eftergymnasial utbildning. Andelen är högre bland kvinnor (46,7 %) än bland män (29,2 %). Utbildningsnivån har kontinuerligt stigit under de senaste tre åren. Det bör dock noteras att vi inte har kunnat mäta indikatorn på ett helt korrekt sätt med den statistik som finns tillgänglig i öppna data. För att förbättra detta har vi nu beställt statistik baserad på rätt SUN-koder, vilket kommer att möjliggöra en mer precis mätning av andelarna med rätt åldersintervall och utbildningsnivå samt jämförelser utifrån kön och bakgrund. Den nya datan, som omfattar åren 1997–2023, förväntas levereras i april 2025.																																									
Sysselsättningsgrad, andelen förvärvsarbete, 20-64 år ska öka. Skillnader mellan olika grupper ska minska. Båda indikatorerna mäts i jämförelse med senast tillgängliga statistik.																																									
Kommentar Preliminära siffror finns månadsvis till och med oktober 2024 men helårsstatistik finns till och med 2022. Lågkonjunkturen ligger kvar med minskat efterfrågan i flertalet branscher. Dock finnas efterfrågan i vissa branscher och på vissa platser men där utbudet av arbetskraft inte motsvara arbetsgivarnas behov. Senaste siffror från preliminära månadsstatistik avser oktober 2024 och visar en sysselsättningsgrad på 79,6 % för Örebro län. Män har en något högre sysselsättningsgrad (80,4 %) jämfört med kvinnor (78,9 %). Skillnaderna mellan inrikes och utrikes födda är fortsatt stora. Sysselsättningsgraden för utrikes födda ligger på 64,9 %, vilket är betydligt lägre än för inrikes födda kvinnor (83,1 %) och inrikes födda män (83,3 %). För utrikes födda män är motsvarande siffra 70,3 %. Mellan oktober 2023 och oktober 2024 har det skett en generell minskning i sysselsättningsgraden för samtliga grupper. För inrikes födda sjönk sysselsättningsgraden med 0,5 procentenheter för män och 0,4 procentenheter för kvinnor, vilket gav en total minskning på 0,4 procentenheter. Bland utrikes födda var minskningen mer markant, där kvinnor såg en minskning med 0,7 procentenheter och män med 0,3 procentenheter, vilket resulterade i en total minskning på 0,4 procentenheter. Totalt sett minskade sysselsättningsgraden med 0,5 procentenheter för kvinnor och 0,4 procentenheter för män, vilket speglar en nedgång i sysselsättning för båda könen och grupperna. Tabellen nedan visar jämförelse mellan oktober 2023 och oktober 2024 för män och kvinnor 20-64 år gamla i Örebro län:																																									
<table><tr><th></th><th colspan="3">2023M10</th><th colspan="3">2024M10</th></tr><tr><th></th><th>inrikes född</th><th>utrikes född</th><th>totalt</th><th>inrikes född</th><th>utrikes född</th><th>totalt</th></tr><tr><td>män</td><td>83,8</td><td>70,6</td><td>80,8</td><td>83,3</td><td>70,3</td><td>80,4</td></tr><tr><td>kvinnor</td><td>83,5</td><td>65,6</td><td>79,4</td><td>83,1</td><td>64,9</td><td>78,9</td></tr><tr><td>totalt</td><td>83,6</td><td>68,1</td><td>80,1</td><td>83,2</td><td>67,7</td><td>79,6</td></tr></table>								2023M10			2024M10				inrikes född	utrikes född	totalt	inrikes född	utrikes född	totalt	män	83,8	70,6	80,8	83,3	70,3	80,4	kvinnor	83,5	65,6	79,4	83,1	64,9	78,9	totalt	83,6	68,1	80,1	83,2	67,7	79,6
	2023M10			2024M10																																					
	inrikes född	utrikes född	totalt	inrikes född	utrikes född	totalt																																			
män	83,8	70,6	80,8	83,3	70,3	80,4																																			
kvinnor	83,5	65,6	79,4	83,1	64,9	78,9																																			
totalt	83,6	68,1	80,1	83,2	67,7	79,6																																			
Andelen ungdomar 16-29 år som varken arbetar eller studerar ska minska.	7,1 st	7 st																																							
Kommentar Indikatorn mäts på helår. Inga nyare statistik finns tillgänglig. Senaste tillgängliga data är från 2022 (3690 individer) vilket visar en nedgång i andel UVAS jämfört med tidigare årgångar (4017 individer år 2021 i länet). Andelen för 2022 är 7,1% som är en minskning på 0,5 procentenheter jämför med 2021.Trenden är nedgående och de senaste åren har Örebro län haft lägre andel UVAS i länet i jämförelse med rikets genomsnitt.																																									

Uppdrag: Stärk arbetet med att möta samhällets och de olika branschernas tillgång till rätt kompetens.



Kommentar

Kompetensförsörjning kräver samordnade insatser från olika aktörer. Region Örebro län leder arbetet med den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning, som fungerar som en gemensam färdplan för länets aktörer. Ansvar för genomförande delas mellan aktörer som bäst kan möta specifika behov, ofta inom utbildningssystemet eller arbetsmarknaden. Regionen spelar en drivande roll genom att initiera och samordna insatser i samverkan med andra.

För att möta arbetslivets efterfrågan hjälper Region Örebro län Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan att ta fram regionala bedömningar. Dessa används för att planera gymnasiala och yrkeshögskoleutbildningar. Regionen bidrar även med statistik och prognoser för att stötta rätt insatser och säkra kompetensförsörjning i olika branscher.

En extern utvärdering av handlingsplanen 2020–2024 påbörjades hösten 2024, med resultat väntat i februari 2025. Utvärderingen ska även undersöka möjligheterna att skapa ett regionalt kompetensförsörjningsråd, ett forum för samarbete mellan branscher, utbildningsanordnare och andra aktörer.

Regionen har startat branschdialoger inom områden som bygg, besöksnäring, industri och vård. Plattformar som Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege är centrala för kompetensutveckling. Samtidigt har samordnade branschrådsträffar med fokus på restaurang- och hotellnäringen bidragit till bättre samverkan mellan skolor och näringsliv. Detta initiativ har fått nationell uppmärksamhet av Skolverket.

Uppdraget är inte helt utfört då de ekonomiska handlingsplanerna tillsammans med övriga restriktioner har en extern prioritering inte kunnat prioriterats förrän i slutet av 2024. Uppdraget kommer slutföras under 2025.

Effektmål 8. Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.



Kommentar

Digital infrastruktur och besöksnäring

En regional digital plattform har utvecklats för att stärka länets besöksnäring, baserat på Open data. Rekommendationsverktyget främjar länets företag att samverka och skapa rekommendationer som ökar värdskapet till besökaren som med fler upplevelser kanske stannar längre.

Stöd för utbildning och arbetsmarknad

Vuxwebben och Gywebben erbjuder information om det regionala utbudet av yrkesvux, samt länkar till yrkeshögskolan samt Örebro universitet och gymnasieutbud. Flera projekt inom kompetensförsörjning har synliggjorts på externwebben.




Kompetensutveckling inom AI och digitalisering

För att stärka kompetensen gällande AI och digitalisering i skolan är planeringen av en utbildningsinsats för

chefsgruppen för skola, utbildning och kompetensförsörjning påbörjad.

Open data och rekommendationsverktyget

Under 2024 har prioriterade resurser och insatser genomförts för att utveckla resultatet av Tillväxtnämndes beslut 2022 om en regional digital plattformen till syfte att synliggöra länets besöksnäring byggd på framtidens innovation. Område näringsliv har tillsammans med länets kommuner skapat en gemensam arbetsmetod som möjliggjort en stark digital infrastruktur för länets besöksnäring och är nationellt en av de ledande regionerna inom Open data. Publikationen omfattar även länets naturledsystem som Bergslagsleden och Bergslagens Cycling. Rekommendationsverktyget, byggd på Open data, främjar länets företag att samverka och skapa rekommendationer som ökar värskapet till besökaren som med fler upplevelser kanske stannar längre.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Ett fortsatt ökat utbud av digitala tjänster för att ge delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om "Digitalt först". Kommentar Webbplatsen Vuxwebben är ett viktig plats med information om alla yrkesutbildningar som finns sökbara för vuxna. Webben används av många och är centralt verktyg för studie- och yrkesvägledare. Gywebben utgör en viktig plats för information för länets skolhuvudmän med fokus på utbudet av gymnasiala utbildningar för ungdomar. Projektmedel och driva projekt är centrala för att driva utvecklingsarbete. Under året har en ny sida med information om projekt inom regional kompetensförsörjning tagits fram för att öka kunskapen om vad som pågår. Arbetet med att stödja användningen av säkra digitala möten har lett till att regionen och flertalet kommuner har en sådan lösning på plats. Ett aktivt arbete på att möjliggöra för skolan att delta i digital dokumentation av SIP (Samordnad individuell planering) pågår.	 Delvis	 →
Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år. Kommentar Indikatorn mätts bara på helår. Tillgång till fast bredband om minst 100Mbit/s (faktiskt hastighet) för hushåll i Örebro län år 2023: 88% (92% tätort och 60% glesbyggt) vilket är en ökning från 2022 där totalen var 86% (90% tätort och 53% glesbyggt) Tillgång till fast bredband om minst 100Mbit/s (faktiskt hastighet) för arbetsställen i Örebro län år 2023: 90% (90% tätort och 65% glesbyggt) vilket visar en ökning från 2022 där totalen var 79% (86% tätort och 59% glesbyggt)	0,88 st	0,86 st 

3.3 Perspektiv: Process

Perspektivet process är strategier för arbetsmetoder och arbetsprocesser för att målen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna är långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

Strategi: Kvalitet och utveckling

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med de Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.



Kommentar

Inom nämndens område drivs flera externa nätverk för att identifiera behov och möjligheter som bidrar till hållbar tillväxt. Dessa insikter integreras i de regionala processerna, som exempelvis genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Samhällsutmaningarna är många och komplexa, vilket kräver fler samskapande och innovativa metoder för samverkan. Förvaltningen arbetar därför med allt fler aktörer, både internt och externt, för att utveckla lösningar som förbättrar för både länets medborgare och företag.

För att stärka kvaliteten och skapa bättre strukturer i utvecklingsarbetet har området Utbildning och arbetsmarknad organiserats i två team: Team Utbildning och Team Kompetensförsörjning.

Team Kompetensförsörjning har under året tagit fram en gemensam presentation för sitt uppdrag, där det tydliggörs vad som ingår i arbetet och vilka insatser som genomförs. Presentationen har mötts av stort intresse och presenterats för nämnden, ledningsgruppen samt i olika forum och nätverk. Enligt lagen (2010:630) ansvarar Region Örebro län för att ta fram regionala bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor, både på kort och lång sikt. Detta arbete har konkretiserats genom en ny processbeskrivning som nu är publicerad.

Team Utbildning arbetar nära länets skolhuvudmän för att höja kvaliteten och öka måluppfyllelsen. Ett nära samarbete med området Valfärd och folkhälsa möjliggör ett helhetsgrepp kring barn och ungas förutsättningar för ett gott liv. Respektive områdes nätverk träffas också gemensamt vid ett par tillfällen per år för att diskutera övergripande frågor kopplade till barn och unga.

För att stärka det gemensamma lärandet och förbättra det regionala utvecklingsarbetet samverkar teamen även med andra områden, till exempel Näringslivsutveckling. Regelbundna avstämningar inom kompetensförsörjningsarbetet med område näringslivsutveckling.

En viktig resurs för länets kommuner är den statistik som finns i interaktiva rapporter på webben (utveckling.regionorebrolan.se/rapporter). Genom verktyget Power BI kan besökare ta fram data om exempelvis skolresultat, kompetensförsörjning och barn och unga i sin kommun och jämföra dessa med andra kommuner eller riket. Denna typ av kunskapsunderlag stärker den strategiska planeringen och bidrar till en mer evidensbaserad utveckling av regionen.

Strategi: Beredskap och säkerhet

Strategier för beredskap och säkerhet

- Att verka för att beredskaps- och säkerhetsfrågor beaktas i de sammanhang där det behövs.
- Att överenskommelserna med staten avseende dels regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar, dels hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar ligger som grund för regionens arbete med dessa frågor. I syfte att nå ett gott resultat för hela Region Örebro län utvecklas förvaltningsövergripande samarbetsformer som också syftar till att kunna arbeta fram underlag för beslut i olika forum.



Kommentar

Under året har förvaltningsledningen, tillsammans med övriga organisationer inom Region Örebro län, arbetat med att ta fram förslag på krigsorganisation. Arbetet har gått enligt plan. Förvaltningsledningen har utöver det tillsatt en ny roll som beredskaps- och säkerhetsansvarig. Det förstärker kraftigt förvaltningens möjligheter att leva upp till de förväntningar som finns, både internt inom regional utveckling men också i relation till andra förvaltningar och intressenter. Arbetet fortsätter med att utveckla beredskaps- och säkerhetsfrågorna utifrån de gemensamma prioriteringar som görs inom förvaltningen och i samspel med övriga Region Örebro län. Till 2025 är de två viktigaste prioriteringarna att besluta om krigsorganisation samt arbete med kontinuitetsplanering brett i förvaltningen.

Strategi: Digitalisering

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och att verksamheterna ansvarar för och bidrar i arbetet med att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.



Kommentar

Under 2024 har AI-frågorna dominerat den interna diskussionen. Efterfrågan på diverse AI-relaterade verktyg är stor och har potential att förenkla och effektivisera arbetet avsevärt. Förvaltningen har samtidigt identifierat ett behov av att höja den generella kompetensen om AI varför man också skapat och genomfört en utbildningsinsats med fokus på ledningsgruppen inom Regional utveckling, en utbildning som delvis även tagits vidare i verksamheterna. Införandet av Office365 pågår och bidrar till omställning och utveckling av förvaltningens arbetssätt, både internt och i samverkan med intressenter. Den geopolitiska situationen och kraven på allt högre IT- och informationssäkerhet innebär samtidigt utmaningar och behov av bedömningar kring vad som är möjligt och lämpligt, ett arbete som är ständigt pågående.

Strategi: Hållbar utveckling

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.

- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.



Kommentar

Regional utvecklings huvudfokus är en hållbar utveckling i länet genom regionala utvecklingsstrategin. Regionalutveckling bidrar även till organisationens hållbarhetsarbete genom arbetet med RUS. Tex har upphandlingsavdelningen fått stöd i kravställan i transportupphandlingar. Arbete och stöd inom cirkuläritet har påbörjats.

Det finns behov och efterfrågan inom området att förbättra kunskapen om Agenda 2030. Det kommer förslagsvis ske på höstens APT möten. Den kunskapen kan vara bra inför en revidering av RUS samt regional handlingsplan för kompetensförsörjning. Området har undersökt möjligheten att nyttja en rese-app för hållbarare transporter i samband med konferenser. Tyvärr är det ännu inte möjligt. Detta kommer bevakas framåt.

Strategi: Hållbar regional utveckling

Strategier för hållbar regional utveckling

- Att driva genomförandet av Regional utvecklingsstrategi.
- Att driva insatser som skapar likvärdiga förutsättningar i hela länet.
- Att bygga resiliens och utvecklingskapacitet i Örebro län.



Kommentar

RUS-uppföljningen 2024 identifierade fyra områden där Örebro län har utmaningar. Det är områden där det finns stora gap mellan nuläge och önskvärt läge, där utvecklingen går för långsamt för att nå målen eller går åt fel håll i relation till målen. Inom dessa områden behöver länet göra större positiva förflyttningar för att nå det önskvärda läge som RUS beskriver.

Områden där Örebro län har stora utmaningar:

Inkludering

Alla människor ska känna tillit, trygghet och tillhörighet. De ska kunna påverka sin livsmiljö, forma sina liv och bidra till samhället. I Örebro län finns dock stora socioekonomiska skillnader mellan olika grupper och områden som leder till ojämlika livsvillkor. Utrikesfödda har lägre sysselsättningsgrad och det finns ett stort antal unga vuxna i länet som varken arbetar eller studerar.

Barn och unga

Alla barn och unga ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Alla ska klara sin skolgång. Trots att andel barn i ekonomiskt utsatta familjer i Örebro län sjönk år 2022 jämfört med året innan är andelen högre jämfört med riket. Det finns även utmaningar kopplat till barn och ungas psykiska hälsa och framtidstro samt med måluppfyllelsen i skolan.

Grön omställning

Örebro län ska ha en konkurrenskraftig, cirkulär samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi. Utsläppen av växthusgaser minskar men för långsamt. Elektrifieringen behöver öka samtidigt som länets hållbara

kraftförsörjning behöver säkras. Företagens konkurrenskraft avgörs alltmer av deras förmåga till omställning genom införande av ny teknik och nya arbetssätt

Kompetensförsörjning

Örebro län ska ha en väl fungerande kompetensförsörjning och kompetensutveckling som ökar möjligheterna att på ett effektivt sätt möta våra samhällsutmaningar och omställningar i näringslivet och på arbetsmarknaden. I länet råder ett allt större underskott på personer i arbetsför ålder och brist på kompetens, vilket leder till att såväl offentliga som privata arbetsgivare får allt svårare att klara arbetskrafts- och kompetensförsörjningen. Samtidigt finns ett större antal individer med svag anknytning till arbetsmarknaden.

Utmaningarna är både omfattande och komplexa. Denna komplexitet kräver nya arbetssätt där olika kompetenser, perspektiv och aktörer samarbetar över organisatoriska gränser. För att möta utmaningar inom dessa områden föreslår RUS-uppföljningen följande arbetsområden för att nå målen i RUS:

- riva hinder för utsatta grupper för att minska utanförskapet på arbetsmarknaden
- stärk lokalt agerande och gemensamt lärande mellan olika samhällsaktörer för att barn och unga ska få bra förutsättningar att leva ett gott liv
- utveckla innovationer för en grön omställning
- öka implementeringen av kända lösningar för en snabbare grön omställning
- utveckla stödstrukturer för strategiskt arbete med kompetensförsörjning.

Arbetsområdena ovan adresserar grundorsaker och förstärker varandra. Genom att till exempel riva hinder för utsatta grupper på arbetsmarknaden kan vi inte bara minska utanförskapet i samhället utan också stärka länets kompetensförsörjning och öka inkluderingen i arbetslivet. Slutligen är utvecklingen av stödstrukturer för strategiskt arbete med kompetensförsörjning avgörande för både framtidens arbetsmarknadsbehov och en hållbar utveckling i Örebro län.

Samarbete och samverkan över områdes- och organisationsgränser och långsiktig strategisk planering kommer vara avgörande för att uppnå de önskade resultaten.



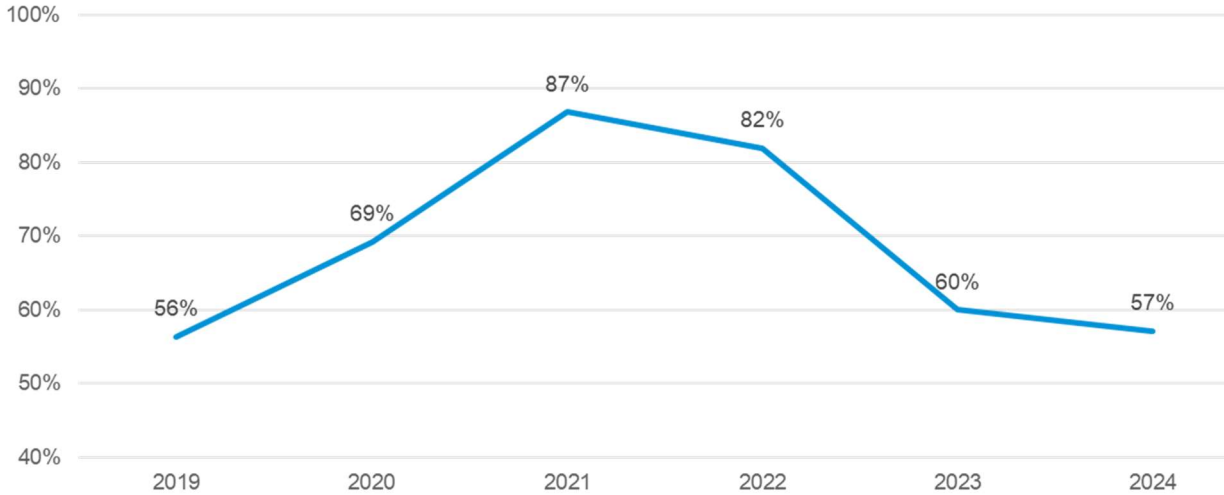
Mål: Region Örebro län har ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer.




Kommentar

Partnerskapet för regional utveckling har fortsatt under 2024 varit delaktiga i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. RUS anger att uppföljning ska vara grund för agerande och att insatser ska leda till hållbar utveckling och likvärdiga förutsättningar i hela länet. Fokus var under 2023 är att med RUSen som analysram identifiera områden där länet har utmaningar och under 2024 fortsatte arbetet med att ta fram och förankra åtgärder inom dessa områden. Det ska säkra ett utmaningsdrivet genomförande och stärka hållbarhetsarbetet.

Insatsarbeten ska utgå från de fem vägledande principer som partnerskapet ställt sig bakom: vi har helhets-syn, vi sätter behovet i centrum, vi samskapar över organisations- och områdesgränser, vi testar i liten skala, vi lär och följer upp. Under 2024 fortsatte arbetet med att forma kraftsamlingarna bland annat genom en kraftsamling riktad mot barn och unga.

Indikatorer	Utfall	Målvärde														
Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har mål och prioriteringar som kopplar till RUS, i sin verksamhetsplan ska öka.	57 %	74 % 														
Kommentar Observera att enkätundersökningen har ställt följande fråga: Har er organisation använt den regionala utvecklingsstrategin eller resultatet från den årliga RUS-uppföljningen som underlag för verksamhetsplanering? i mätningen december 2024, 42,9% av de svarande organisationerna angav att de använt den regionala utvecklingsstrategin eller resultatet från den årliga RUS-uppföljningen som underlag för sin verksamhetsplanering i liten utsträckning, vilket är det mest förekommande svaret. 35,7% svarade att de använt den till viss del. Endast 21,4% svarade att de använt den i hög utsträckning, och ingen av respondenterna angav att de använt den i mycket hög utsträckning eller inte alls. Ingen av respondenterna valde alternativet "Vet ej". Siffran som skrivs i utfallsrutan baseras på total andel som svarat i mycket hög eller hög utsträckning eller till en viss del. (21,4 + 35,7 = 57,1) Jämfört med enkätresultatet från året innan visar resultatet på en minskning med cirka 16 procentenheter.																
Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har högt förtroende för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig ska öka.	57 %	61 % 														
Kommentar Förtroendet för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig har minskat återigen enligt mätningen som var i december 2024. Enkätresultaten visar att majoriteten av respondenterna har ett positivt förtroende för Region Örebro län som regionalt utvecklingsansvarig, där 21,4% uttrycker "Mycket högt förtroende" och 35,7% har "Högt förtroende". En lika stor andel, 35,7%, har "Varken högt eller lågt förtroende". Endast en mindre andel på 7,1% har "Inget förtroende", medan ingen av respondenterna valde "Lågt förtroende" eller "Vet ej". Indikatorns värdering bygger på en förväntad ständig ökning av förtroendet inom partnerskapet. 14 av 17 respondenter har svarat på enkäten. Diagrammet nedan visar hur förtroendet har sett ut sedan 2019.																
<div>Andel svarande som anger mycket högt eller högt förtroende för Region Örebro län som regionalt utvecklingsansvarig</div>  <table><thead><tr><th>År</th><th>Andel svarande (Mycket högt eller högt förtroende)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>56%</td></tr><tr><td>2020</td><td>69%</td></tr><tr><td>2021</td><td>87%</td></tr><tr><td>2022</td><td>82%</td></tr><tr><td>2023</td><td>60%</td></tr><tr><td>2024</td><td>57%</td></tr></tbody></table>			År	Andel svarande (Mycket högt eller högt förtroende)	2019	56%	2020	69%	2021	87%	2022	82%	2023	60%	2024	57%
År	Andel svarande (Mycket högt eller högt förtroende)															
2019	56%															
2020	69%															
2021	87%															
2022	82%															
2023	60%															
2024	57%															

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Andel organisationer som använder statistik och underlag kopplat till RUS, för uppföljning och/eller nya beslut ska öka.	86 %	88 % 
Kommentar Observera att enkätundersökningen har ställt följande fråga: I vilken utsträckning har ni använt rapporter, statistik eller annan information framtagna av Region Örebro län kopplat till den regionala utvecklingsstrategin och/eller utvecklingen i länet? En majoritet av respondenterna, 64,3%, har använt rapporter, statistik eller annan information från Region Örebro län kopplat till den regionala utvecklingsstrategin eller utvecklingen i länet till viss del. Andelen som har använt informationen i mycket hög eller i liten utsträckning är lika, båda på 14,3%. Endast 7,1% av respondenterna har använt informationen i hög utsträckning. Sammanlagt ca 86 % som använder statistik och underlag framtagna av Region Örebro län kopplat till RUS. Ingen av respondenterna har valt alternativen "Inte alls" eller "Vet ej". Jämfört med året innan är andelen nästan samma.		

Strategi: Storregionalt och internationellt samarbete

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.



Kommentar

Geopolitiska utmaningar, globaliseringen och händelser i vår omvärld påverkar alltmer det regionala uppdraget, det internationella arbetet och de storregionala samarbetena är därför betydelsefulla för länets utveckling och ger ett mervärde till det regionala utvecklingsarbetet. Länets intressen främjas genom påverkan gentemot EU:s institutioner samt möjligheter att söka extern finansiering för olika utvecklingsprojekt. Under 2024 har arbetet i Östra Mellansverige fortsatt och det internationella perspektivet har införlivats med verksamheten i Region Örebro län genom aktiv bevakning, analys, information och påverkan via enheten för strategi och analys samt Central Sweden. Under 2024 har lagstiftningsarbetet i Bryssel till stor del gått på sparlåga då det var EU-val i juni. Det betyder att få samråd skickats ut från EU-kommissionen. RÖL har dock under 2024 aktivt påverkat EU:s transportpolitik och deltagit aktivt i olika forum för stråket Stockholm – Oslo. Under 2024 har 26 nyhetsbrev om sak aktuella EU-frågor skickats ut och ett antal webbsändningar (Studie Bryssel) har genomförts för att föra ut och diskutera aktuella EU-frågor.

Ett fördjupat arbete med internationella frågor på ÖMS-nivå har initierats under 2024 och ett gemensamt positionspapper om den framtida sammanhållningspolitiken har tagits fram och antagits av regionerna. ÖMS Strukturfonder har under 2024 fokuserat på att mobilisera i linje med innevarande färdplaner och handlingsplaner. Nytt för året har varit färdigställande av tre projektportföljer vilka har gett vägledning både när det gäller mobiliseringsinsatser och scenarios i form av olika tänkbara utfall kopplade till partnerskapets prioriteringsprocess. Programgrupperna har inlett arbetet med att ta fram genomförandeplaner inför 2025.

RÖL har tillsammans med region Värmland ingått ett politiskt "handslag" för ett fördjupat samarbete om hållbar utveckling och tillväxt, med fokus på stråket Karlstad-Örebro. Regionerna och ett antal kommuner längs med stråket har formulerat behov av ett projektsamarbete för att främja och stärka "stråkets" attraktionskraft och nyttiggöra dess potential, ett projekt som kommer påbörjas under 2025.

3.4 Perspektiv: Resurs

Perspektivet resurs beskriver hur Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning och ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Effektmål 9. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser som bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.












Kommentar

Året har till stor del präglats av omställningsarbete kopplat till de besparingskrav nämnden haft att hantera. Antalet anställda minskar i enlighet med handlingsplanen men är också en följd av att förvaltningen i högre grad än tidigare inte tillsätter vakanser som uppstår. Det gör att behovet av att prioritera och även ta bort arbetsuppgifter för att bibehålla en hållbar arbetsmiljö blivit allt större. Införandet av ett gemensamt arbetssätt kopplat till systematiskt arbetsmiljöarbete liksom integrering av organisationens värdegrund pågår i verksamheten.

Medarbetarenkäten 2024 för förvaltningen regional utveckling visar på ett HME (hållbart medarbetarengagemang) som är på samma nivå som 2021 och 2018. Motivation ligger kvar på samma nivå, styrning har ökat något medan ledarskap minskat något. Det finns mycket som är positivt i rapporten men den visar också på ett glapp mellan vad medarbetarna tycker är viktigt hos en bra arbetsgivare respektive hur man uppfattar Region Örebro län som arbetsgivare. Lön, förmåner, anställningsvillkor och karriär- och utvecklingsmöjligheter är områden där glappet är som störst. När det kommer till utsatthetsfrågorna är de tyvärr högre än vid tidigare mätningar och något förvaltningen behöver arbeta vidare med.

För regional tillväxtnämnds personalstyrka specifikt är HME samt dess delindex högre än förvaltningens gemensamma. Glappet mellan vad medarbetarna tycker är viktigt hos en arbetsgivare respektive hur man uppfattar Region Örebro län som arbetsgivare liknar förvaltningens resultat. Nivåerna i utsatthet är högre än tidigare om än något lägre än förvaltningen i övrigt. Handlingsplaner på verksamhets- och förvaltningsnivå kommer tas fram under vintern 2025 och följas upp senare under året.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska ligga på en hög nivå inom intervallet 77-80 för totalt HME. Strävan är att delindexen motivation, styrning och ledarskap ska ligga på en jämn hög nivå.	79	>79  →
Kommentar Resultatet från 2024 års medarbetarenkät för förvaltningen visar att HME, hållbart medarbetarengagemang, ligger på kvar på samma nivå, 79, som vid 2021 års mätning. I de tre delindexen är det små rörelser. Motivation ligger kvar på samma nivå (78), styrning har ökat något (från 73 till 75) medan ledarskap minskat något (från 86 till 83). Svarsfrekvensen var hög, 89,1%, om än något lägre än tidigare år. Resultaten i respektive verksamhet kommer ansvarig chef att tillsammans med medarbetargruppen börja arbeta med inom kort. Handlingsplaner baserat på verksamheternas resultat kommer tas fram men medskick kommer även göras till förvaltningens ledningsgrupp om vad man ansvar är prioriterat RU-gemensamt.		

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Jämix har minskat jämfört med året innan, från 147 till 138. Bakgrunden till minskningen finns framförallt i att delindexen "Lika chefskarriär", "Skillnad i lång sjukfrånvaro" samt "Skillnad i uttag av föräldradagar" utvecklats åt fel håll. 54% av cheferna är kvinnor samtidigt som 68% av de tillsvidareanställda är kvinnor. Den relationen blir 0,79 (54/68). Relationen bör i en jämställd organisation vara 1,0. Skillnaden i lång sjukfrånvaro visar att män har högre långtidssjukfrånvaro än kvinnor. Skillnaden var vid mättillfället -1,7% enheter. Skillnaden i uttag av föräldradagar visar att kvinnor tar ut fler dagar än män (medianvärdet visar en skillnad på 12 dagar). Förvaltningen Regional utveckling är en förhållandevis liten förvaltningen där ett lite antal förändringar ger relativt stor påverkan på indexen. Det gäller både när det är positiv utveckling såväl som negativ. Vad gäller "Lika chefskarriär" kan man dock se att utvecklingen varit svagt negativ i flera år vilket vi som förvaltningsledning behöver ha i åtanke framåt och jobba aktivt för att vända.	138	147  
Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Frisktalet har ökat från 57 till 60. Ökningen är på män där frisktalet går från 66 till 73. Kvinnor har tyvärr ett lägre frisktal på 53 vilket legat stilla under 2023 och 2024. Vad orsaken är till skillnaderna är oklart och behöver utredas vidare.	60 %	57 %  
Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Personalomsättningen för förvaltningen regional utveckling 2024 är 6,4% vilket är 0,1% högre än 2023. Omsättning är inte uppdelad per nämnd. Varken Region Örebro län eller förvaltningen regional utveckling har ett uttalad målbild om vilken personalomsättning som är önskvärd. För hög omsättning är inte bra men mycket låg är inte heller alltid bra. Under 2025 är ambitionen att ta fram en tydligare målbild om vad som är önskvärt framåt.	6,4 %	6,3 % 
Region Örebro läns värdegrund ska efterlevas av regionens alla verksamheter, chefer och medarbetare. <i>Kommentar</i> Region Örebro län värdegrund har delvis integrerats i förvaltningens verksamhet. Ambitionen är att väva in värdegrundsarbetet i det systematiska arbetsmiljöarbetet samt handlingsplaner för medarbetarenkäten.	 Delvis	 

Effektmål 10. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.





Kommentar

Nämnden lämnar i bokslutet för 2024 ett överskott med 4,3 miljoner kronor. Trots en omfattande handlingsplan på 33,5 miljoner kronor inför året visar nämnden på en ekonomi i balans mot budget även för 2024.

Nämnden har vidtagit åtgärder genom att fatta beslut om en handlingsplan. Handlingsplanen omfattar 94 olika åtgärder där helårseffekten för 2024 beräknas till drygt 80 procent. Full effekt beräknas enligt handlingsplanen att uppnås senast 2026.

I och med beslut om anställnings- och inköpsstopp genererar detta lägre kostnader utöver handlingsplanens långsiktiga planering och nämnden kan därför även för 2024 presentera en ekonomi i balans.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.	 Helt	 →
Kommentar Nämnden redovisar ett överskott på 4,3 miljoner kronor för 2024.		

Uppdrag: Nämnden ska upprätta och genomföra ekonomisk handlingsplan i syfte att bibehålla eller nå ekonomisk balans. Handlingsplanen ska vara omsatt i konkreta, hållbara och långsiktiga åtgärder och kan avse både kostnadsreduceringar och intäktsförstärkningar. Åtgärderna ska beskrivas med ekonomisk och verksamhetsmässiga konsekvenser. Uppföljning av handlingsplanen ska vara en del av nämndens del- och årsrapportering till regionstyrelsen.



Kommentar

För att säkerställa en ekonomisk balans har en handlingsplan för ekonomi i balans tagit fram och beslutades i nämnden i samband med att verksamhetsplan 2024 beslutades i november 2023.

Nämnden presenterar ett överskott mot budget i bokslutet för 2024 och har fortsatt en ekonomi i balans. Enligt uppföljning av handlingsplanen följer nämnden den plan som ligger för perioden 2024-2026. I och med att nämnden redovisat flera år med överskott mot budget och även för 2024 samt följer beslutad handlingsplan bedöms både uppdrag och mål som uppfyllt.

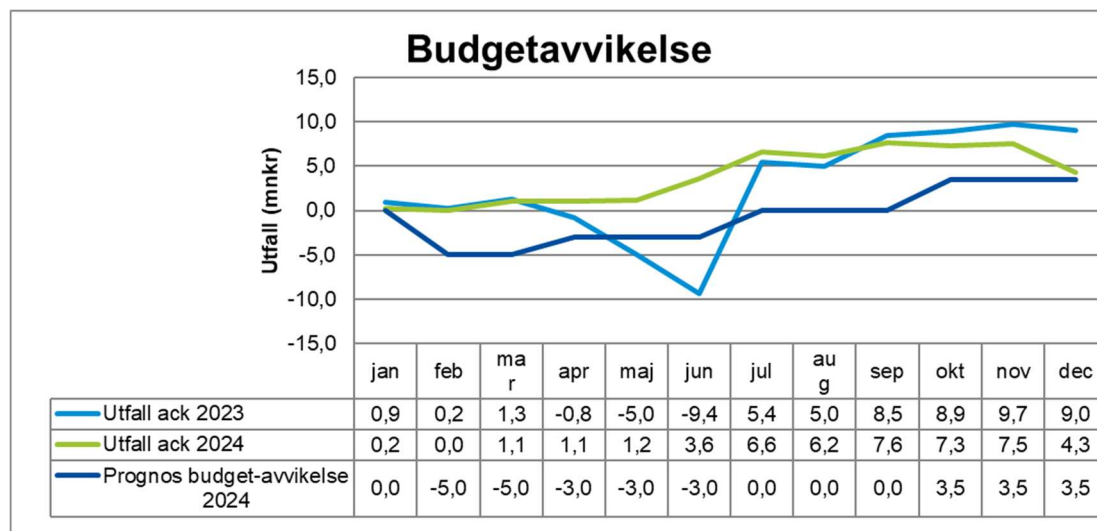
4 Ekonomi

4.1 Resultatrapport regional tillväxtnämnd

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Utfall fg år	Budgetavvikelse	Utfallsavvikelse
Erhållna bidrag	105.6	103.8	109.7	1.8	-4.2
Övriga intäkter	29.8	27.3	28.4	2.5	1.3
Summa Intäkter	135.3	131.0	138.2	4.3	-2.8
Personalkostnader	-154.7	-151.5	-162.3	-3.2	7.6
Lämnade bidrag	-51.8	-46.7	-53.6	-5.1	1.7
Övriga kostnader	-69.4	-76.8	-69.6	7.4	0.1
Avskrivningar, inventarier	-1.0	-2.0	-1.1	0.9	0.1
Summa Kostnader	-276.9	-276.9	-286.5	0.0	9.6
Summa 1 Verksamhetens netto-kostnad	-141.6	-145.9	-148.3	4.3	6.7
Finansnetto	-0.2	-0.3	0.0	0.0	-0.2
Resultat	-141.8	-146.2	-148.4	4.3	6.6

Budgetavvikelse



Sammanfattande analys

Inför 2024 tilldelades nämnden pris- och löneuppräkningsindex i enlighet med landstingsprisindex med 3,5 procent som fördelades ut i sin helhet till varje verksamhet.

Trots tilldelningen på pris- och löneuppräkningsindex tilldelades nämnden ett reduceringskrav på 19,5 miljoner kronor som fördelades mellan nämndens områden efter omsättningens storlek och förmåga att effektivisera

verksamheten.

För att säkerställa en ekonomi i balans för helåret 2024 behövde nämnden även åtgärda beräknade obalanser i verksamheten. Nämnden beslutade därför om en handlingsplan som omfattade totalt 29,0 miljoner kronor.

En omfördelning av beslutad budgetram har gjorts inom folkhögskolorna då det ökade PO-påslaget blev särskilt kännbart. Därtill att effekterna av de beslutade åtgärderna i handlingsplanen kommer först under 2025 eller senare. Fellingsbro folkhögskola har kompletterat handlingsplanen med nio ytterligare åtgärder. Handlingsplanen omfattas nu av totalt 33,5 miljoner kronor.

Redan under våren prognostiserade folkhögskolorna ett underskott på 4,6 miljoner kronor (Fellingsbro -3,6 miljoner kronor, Kävesta -1,0 miljoner kronor), dessa har successivt förbättrats under året och utfallet för helåret blev -2,3 miljoner kronor för Fellingsbro och +0,2 miljoner kronor för Kävesta.

Övriga områden inom nämnden visar på överskott mot sin tilldelade budgetram. Detta gör att utfallet för nämnden som helhet per 2024-12-31 är +4,3 miljoner kronor mot tilldelad budgetram 146,2 miljoner kronor. Senaste prognos visade på ett överskott om +3,5 miljoner kronor.

Det positiva resultatet har uppnåtts med hjälp av stor restriktivitet vad gäller satsningar, rekryteringar och inköp. I utfallet finns också en dubbel hyreskostnad för november-december som belastar nämnden i samband med flytt till regionens hus i januari 2025.

Under året har nämnden tilldelats statsbidrag för arbete med säkerhets och beredskapsfrågor som täcker vissa ökade kostnader bland annat i form av personal.

Utfallet för nämnden 2023-12-31 var +9,0 miljoner kronor då var nämndenstilldelade budgetram 157,4 miljoner kronor.

Ett överskott inom nämnden är inte bara positivt det betyder också att man inte har kunnat bedriva den verksamhet som det var tänkt samt att vårt uppdrag inte har kunnat utföras fullt ut.

4.2 Årets resultat

Intäkter

Såväl erhållna bidrag som övriga intäkter har en positiv avvikelse mot både budget.

Inom kontogruppen erhållna bidrag redovisas statsbidrag till folkhögskolorna, välfärd och folkhälsa för arbete med hälsofrämjande åtgärder samt externfinansierade projekt. I år har nämnden också tilldelats statsbidrag för arbete med säkerhets och beredskapsfrågor.

De externfinansierade medlen har ingen påverkan på resultatet då de rekvireras och erhålls efter att kostnader har upparbetats.

Övriga intäkter avser försäljning av våra tjänster, här avses bland annat arbete med hälsofrämjande samverkan men också den vidaredebitering av personalkostnader avseende vårt kontor i Bryssel, Central Sweden, där regionen har arbetsgivaransvaret. Dessa intäkter var inte med i budgeten för 2024. Motsvarande personalkostnader saknades också i budget men är med i utfallet. Intäktsökningen har således ingen resultatpåverkan.

Hos folkhögskolorna har man en lägre intäkt avseende inackorderingar men också en omfördelning till försäljning av utbildning från erhållna bidrag.

Personalkostnader

Jämfört med 2023 har området minskat personalstyrkan utifrån de besparingskrav som ställts och det anställningsstopp som rådde under 2024.

Utfallet är högre än budget men förklaras av effekten av de personalkostnader för Central Sweden och tjänsten som säkerhetssamordnar som inte var med i budget samt de faktiska arbetsgivaravgifterna som blev högre än de preliminära i budget, till följd av ökade pensionskostnader. Att utfallet är högre än budgeterat förklaras även av åtgärder i handlingsplanen som kommer få effekt under 2025.

Personalkostnader som är externfinansierade via tjänsteförsäljning, redovisas som personalkostnader medan finansieringen redovisas som övrig intäkt.

Övriga kostnader

Fortsatt inköpsstopp och restriktioner gör att vi har ett lägre utfall för övriga kostnader än budget.

I utfallet finns dubbel hyreskostnad för november - december avseende flytt till Regionens hus.

Lämnade bidrag har ökat i prognosen men avser ökad externfinansiering i form av statsbidrag som används tillsammans med länets kommuner bland annat för länsdelssamordning inom området psykisk hälsa.

Driftredovisning regional tillväxtnämnd

Belopp i mnkr	Budgetavvikelse 2024	Omsättning *) 2024	Relation (%)	Budgetavvikelse 2023
Område utbildning och arbetsmarknad (exkl folkhögskolor)	1,0	21,9	4,6	3,4
- Fellingsbro Folkhögskola	-2,3	67,9	-3,4	-3,0
- Kävesta Folkhögskola	0,2	44,0	0,5	0,0
Område näringslivsutveckling	0,7	39,7	1,8	2,3
Område välfärd och folkhälsa	0,5	31,7	1,6	1,7
Område energi och klimat	1,3	20,6	6,3	2,1
Förvaltningsgemensamt	2,9	55,7	5,2	2,5
Resultat	4,3	281,5	1,5	9,0

*) Definition av omsättning är ackumulerade intäkter och ackumulerad budgetram.

Område utbildning och arbetsmarknad (+1,0 mnkr) Överskottet består till största delen av ej upparbetade kostnader inom verksamheten till följd av återhållsamhet gällande konferenser och resor, men även av lägre personalkostnader. Mobilitetsstödet höll budgeten bra, trots en kraftig neddragning inför året, endast ett litet överskott återfinns här.

Fellingsbro folkhögskola (-2,3 mnkr) Underskottet består av lägre intäkter, bland annat till följd av fler tomma rum på internatet än förväntat, men även lägre statsbidrag än budgeterat. Även inom personalkostnaderna finns ett underskott till följd av ej finansierad personal. Årets underskott skulle varit betydligt större om inte detta kompenseras av lägre utgifter inom posten övriga kostnader tack vare att de ökade hyreskostnaderna med tillhörande avskrivningar och intern räntekostnad för utbyggnationen inte aktiverades förrän sent på året. Arbetet med att genomföra handlingsplanen fortskrider och en del av effekterna kommer senare.

Kävesta folkhögskola (+0,2 mnkr) Under året har Kävesta redovisat högre intäkter än budgeterat, främst ökade statsbidrag men också ökade intäkter från deltagare. Dessa täcker dock inte helt allmänna kostnadsökningar. Dock kompenseras detta av lägre utgifter inom övriga kostnader tack vare att de ökade hyreskostnaderna med tillhörande avskrivningar och intern räntekostnad för utbyggnationen inte aktiverades lika tidigt som förväntat. Arbetet med att genomföra handlingsplanen fortskrider och en del av effekterna kommer senare.

Område näringslivsutveckling (+0,7 mnkr) Samtliga enheter inom området har inför 2024 fått minskad ram och man har under året varit mycket restriktiv med satsningar. Enheten för Bergslagsleden har upparbetat hela sin budget medan enheten för turism visar det största överskottet inom området. Samtliga beslutade verksamhetsstöd för 2024 är rekviderade och utbetalda. Timbanken visar ett litet överskott.

Område välfärd och folkhälsa (+0,5 mnkr) Överskott som har uppstått via ökad externfinansiering från statsbidrag, tjänsteförsäljning samt vakanser som har uppstått under året.

Område energi och klimat (+1,3 mnkr) Huvudsakliga förklaringar till områdets överskott är fortsatta utmaningar i att rekrytera personal samt överskott som har uppstått vid avslutande av projekt. Arbete i projektverksamheten har prioriterats och därmed minskat belastningen på den tilldelade kostnadsramen.

Förvaltningskansliet (+2,9 mnkr) Restriktiviteten för kostnader och satsningar har varit stor under året, vakanta tjänster som inte har tillsatts alternativt tillsatts senare än planerat. Statsbidrag för arbete med beredskapsfrågor har erhållits men är också förenligt med ökade kostnader. Debiteringar avseende IT-kostnader har varit lägre än budgeterat samtidigt som hyreskostnad för våra lokaler blev avsevärt högre i samband med flytt till nya lokaler i januari 2025.

4.3 Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Uppföljning av beslutad handlingsplan

Uppföljning av intäktsförstärkningar och kostnadsreduceringar enligt regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget 2024.

	Handlingsplan	Utfall 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
--	---------------	-------------	--------------	--------------

Antal minskade årsarbetare, enligt avtalad tjänstgöringsgrad

Antal årsarbetare	25,4	21,7	25,4	25,4
-------------------	------	------	------	------

Synliga effekter i ekonomin (mnkr)

Intäkter	4,8	4,2	4,5	4,6
Hyr läkare				
Personalkostnader	16,1	11,3	13,8	16,0
Övriga kostnader	12,6	12,8	12,7	12,7
Summa	33,5	28,3	31,0	33,3

Handlingsplanen förväntas generera en helårseffekt på 33,5 miljoner kronor 2026. Under 2024 har planen redan resulterat i en ackumulerad effekt på 28,3 miljoner kronor, vilket indikerar att de ekonomiska effekterna följer handlingsplanen.

Enligt Regional tillväxtnämnds bokslut för 2024 visar helårsprognosen ett överskott på 4,3 miljoner kronor jämfört med budget. Samtidigt framgår av handlingsplanens uppföljning att det saknas 5,2 miljoner kronor för 2024. Differensen mellan det kvarvarande underskottet i handlingsplanen och nämndens överskott uppgår därmed till 9,5 miljoner kronor (5,2 + 4,3).

Det förbättrade resultatet i bokslutet förklaras främst av effekterna av anställnings- och inköpsstopp, samt av vakanser utöver handlingsplanens åtgärder och en generellt återhållsam verksamhet som bidragit till lägre kostnader.

Med nuvarande bedömning bedöms inga ytterligare åtgärder vara nödvändiga för att uppfylla handlingsplanens mål om en fortsatt balanserad ekonomi för Regional tillväxtnämnd för 2025 och framåt.

Se även handling "Uppföljning av handlingsplan jan-dec 2024_Regional tillväxtnämnd 2025-01-21" för en fördjupad uppföljning av handlingsplanen.

4.4 Investeringar

Uppföljning investeringar

Under året har både Fellingsbro och Kävesta slutfört sina pågående investeringar enligt beslut dock med stora förseningar och vissa investeringar har lagts på is till följd av regionens ekonomiska situation. Viss del av kvarvarande medel planeras för att tas med till 2025.

Investeringar brutto, mnkr	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2023
Övrig utrustning	9.1	12.1	0.7
Summa	9.1	12.1	0.7

5 Personalekonomi

5.1 Personalkostnader

Personalkostnader

Lönekostnad	Utfall	Utfall fg år	Ökningstakt (%)	Ökningstakt (%) fg år
Lönekostnad (40-41) (mnkr)	-97.1	-104.3	-6.9	1.7

Anställningsstopp under hela 2024 där endast verksamhetskritiska ersättningsrekryteringar har godkänts. Därtill den frånvaro som normalt uppstår i form av sjukdom, tjänstledighet och föräldraledighet där vikarie ej har tillsatts. Lönekostnadsökningen blev något lägre än prognosen vid delåret som var -6,6%.

5.2 Kostnadsanalys

Kostnadsanalys

Kategori	Utfall	Utfall fg år	Förändring, mnkr	Förändring %
Månadslöner	-84.6	-90.2	5.6	-6.2
Timanställda	-0.7	-0.6	0.0	4.0
Obekväm arbetstid	-0.1	-0.2	0.1	-62.3
Övertid/mertid	-0.2	-0.5	0.3	-65.4
Semesterkostnad inkl. skuldförändring	-8.5	-8.9	0.4	-4.5
Sjuklön	-1.2	-1.2	0.0	-0.5
Övrigt konto 40xx-41xx	-2.0	-2.7	0.7	-26.4
Totalt kontoklass 40-41	-97.1	-104.3	7.2	-6.9

5.3 Årsarbetare tillsvidareanställda avtalad sysselsättningsgrad

Yrkesgrupp/ antal	Antal årsarbetare per 31 dec 2024			Antal årsarbetare per 31 dec 2023			Förändring		
	Kvin- nor	Män	Totalt	Kvin- nor	Män	Totalt	Kvin- nor	Män	Totalt
Administratör	5,0	2,0	7,0	5,8	2,0	7,8	-0,8	0,0	-0,8
Chef	10,0	8,0	18,0	9,0	7,0	16,0	1,0	1,0	2,0
Eleveassistent	10,8	6,0	16,8	11,8	6,0	17,8	-1,0	0,0	-1,0
Handläggare	48,0	23,3	71,3	46,0	23,3	69,3	2,0	0,0	2,0
Ingenjör/tekniker/hantverkare	0,0	1,0	1,0		1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Kock/ kallskänka/ köksbiträde	7,0	1,0	8,0	7,0	1,0	8,0	0,0	0,0	0,0
Kurator/ famrådg/ kurativt arb	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0
Lokalvårdare	5,0	0,0	5,0	6,0	0,0	6,0	-1,0	0,0	-1,0
Lärare o annan pedagog	49,0	25,2	74,1	51,4	27,0	78,4	-2,5	-1,8	-4,3
Vaktmästare o förrådsarbetare	0,0	2,0	2,0	1,0	2,0	3,0	-1,0	0,0	-1,0
Summa	136,8	68,5	205,2	140,0	69,3	209,3	-3,3	-0,8	-4,1

Definition: Med årsarbetare avtalad sysselsättningsgrad avses avtalad sysselsättningsgrad (utifrån anställningsavtal). En person som är anställd på 100% är 1 årsarbetare medan en person som är anställd på 75% är 0,75 årsarbetare.

Inför 2024 har beslut tagits om att lägga till en ny definition av årsarbetare till Region Örebro läns uppföljning. Orsaken till detta är att nuvarande definition inte tar hänsyn till tjänstledigheter vilket i praktiken innebär att medarbetare som är frånvarande på grund av någon form av tjänstledighet på hel- eller deltid beräknas som en årsarbetare i underlaget. Beräkningssätt finns angivet under respektive tabell i rapporten. Kommentering av utvecklingen under 2024 sker därför under rubrik 5.4 Årsarbetare exkl tjänstlediga, se nedan.

Enligt måttet antal årsarbetare (åa) har måttet minskat med 4,1 åa, vilket motsvarar en procentuell minskning med 2 procent jämfört med sista december 2023. Jämfört med toppnoteringen i april 2023 när nämnden hade 227,6 åa har antalet minskat med 21,7 åa, vilket motsvarar en minskning med 9,6 procent.

5.4 Årsarbetare exklusive tjänstlediga

Yrkesgrupp/ antal	Anställning per 31 dec 2024			Anställning per 31 dec 2023			Förändring		
	Tills- vidare	Viss- tid	Totalt	Tills- vidare	Viss- tid	Totalt	Tills- vidare	Viss- tid	Totalt
Administratör	6,8	0,0	6,8	7,6	0,0	7,6	-0,8	0,0	-0,8
Chef	18,0	0,0	18,0	15,9	0,0	15,9	2,1	0,0	2,1
Eleassistent	13,3	0,0	13,3	12,4	0,0	12,4	0,9	0,0	0,9
Handläggare	65,9	0,2	66,1	64,4	0,0	64,4	1,5	0,2	1,7
Ingenjör/tekniker/hant- verkare	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Kock/ kallskänka/ köks- biträde	8,0	0,8	8,8	8,0	0,9	8,8	0,0	-0,1	0,0
Kurator/ famrådg/ kura- tivist arb	2,0	0,0	2,0	1,8	0,4	2,2	0,2	-0,4	-0,2
Lokalvårdare	4,5	0,0	4,5	5,6	0,0	5,6	-1,1	0,0	-1,1
Lärare o annan pedagog	67,8	0,0	67,8	74,6	1,1	75,7	-6,9	-1,1	-7,9
Vaktmästare o förråds- arbetare	2,0	0,0	2,0	2,9	0,0	2,9	-0,9	0,0	-0,9
Summa	189,3	1,0	190,3	194,2	2,4	196,5	-5,0	-1,4	-6,2

Definition: Årsarbetare exkl tjänstlediga utgår från sysselsättningsgrad (utifrån anställningsavtal) men exkluderar även tjänstledighet. En person som är anställd på 100% men som är tjänstledig 100% räknas som 0 årsarbetare. Är personen anställd på 100% och tjänstledig 50% räknas personen som 0,5 årsarbetare. Med tjänstledighet avses: Tjänstlediga för studier, Tjänstlediga utan lön, Föräldralediga, Offentliga uppdrag och Särskild angelägenhet.

Utvecklingen har följt den av nämnden beslutade handlingsplanen för en ekonomi i balans. Vidare har under 2024 gällt en generell stark restriktivitet när det kommit till rekrytering. Har vakanser eller andra behov av olika slag uppkommit har de prövats i särskild ordning. Förvaltningschef är den som fattat beslut om verksamheten får rekrytera eller inte. Förvaltningen har under 2024 enbart rekryterat till tjänster som bedömts vara verksamhetskritiska.

Inför 2025 är förhoppningen att restriktiviteten i rekryteringen ska kunna mildras något. Att enbart rekrytera till verksamhetskritiska tjänster riskerar på sikt att urholka förvaltningens möjlighet och legitimitet att utföra sitt regionala utvecklingsuppdrag.

5.5 Sjukfrånvaro

Kategori	Utfall jan - dec 2024			Utfall jan - dec 2023			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sjukfrånvaro, kort- tidsfrånvaro %	1,9	1,4	1,7	2,2	1,6	2,0	-0,2	-0,2	-0,2
Sjukfrånvaro, lång- tidsfrånvaro %	3,1	1,9	2,7	2,0	1,6	1,9	1,2	0,2	0,9
Sjukfrånvaro totalt %	5,1	3,3	4,5	4,1	3,2	3,8	0,9	0,0	0,6

Sjukfrånvaron inom regionala tillväxtnämndens ansvarsområde är i slutet av 2024 något högre än 2023. En något högre långtidssjukfrånvaro kan skönjas men om det är en tillfällig eller mer permanent ny nivå kan inte sägas i nuläget.

Inför 2025 kommer arbetet med handlingsplaner kopplat till medarbetarenkäten, ett än aktivare systematiskt arbetsmiljöarbete samt arbete med att förnya kompetensförsörjningsplanerna vara i fokus kopplat till att minska sjukfrånvaron.

6 Framtida utmaningar

- Kompetensförsörjning, att kunna locka energiingenjörer till offentlig förvaltning och långsiktig finansiering.
- Demografi, när befolkningen blir allt äldre ställer det allt högre krav på att färre ska försörja fler, vilket också påverkar efterfrågan på framtida kompetens blir allt större.
- Digitalisering och omställning, utvecklingen går allt snabbare och ställer högre krav på individer, verksamhet och samhället i övrigt att ständigt utvecklas och bidra till omställningen.
- Utbildning och kompetensförsörjningen, stärka barn och ungas förutsättningar att gå vidare till studier och arbete efter grundskola och gymnasiet.
- Framtida finansiering av innovationsstödssystemet, EU:s strukturfonder är idag en huvudfinansiär till länets innovationsstödssystem. Det finns indikationer på att EU planerar för stora förändringar i sammanhållningspolitiken och detta kan komma att påverka möjligheterna till framtida utveckling.

Utmaningar inom fokusområde omställning, innovation och attraktionskraft

Bristande kunskap om utbildningsutbud och organisation

En av de största utmaningarna är att branscher och arbetsgivare har låg kunskap om utbildningsutbudet och hur det kan användas strategiskt. Insatser görs i samarbete med olika aktörer, bland annat genom projektet YHM, för att öka medvetenheten och effektivisera användningen av utbildningsresurser.

Prioritering av näringslivsutveckling

Näringslivsutveckling prioriteras ojämnt regionalt och kommunalt, och vissa kommuner har under året nedprioriterat denna fråga. Detta belyser behovet av en stark kommunal part och tydligare koppling mellan regionala strategier och kommunala behov. För 2025 är det viktigt att stärka samarbetet och säkra näringslivets roll i strategiarbetet.

Förändringar inom innovationsstödssystemet

År 2024 präglades av stora förändringar i innovationsstödssystemet, såsom nya aktörer, ägarstrukturer och personalomsättning. Detta har skapat otydlighet i roller och processer. Under 2025 planeras ett tydligt fokus på att stabilisera systemet och skapa en uppdaterad plattform för samarbete.

Osäker framtid för strukturfonder

Förändringar i Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) skapar osäkerhet kring regionernas framtida inflytande. Det är avgörande att upprätthålla dialog och samarbete med strukturfondspartnerskapet för att fortsatt kunna driva omställning och innovation.

Begränsade resurser i mindre kommuner

Mindre kommuner saknar ofta resurser för att prioritera strategiskt innovationsarbete, vilket försvårar

långsiktig utveckling. Samtidigt har flera mindre kommuner engagerat sig i projekt som Innomera, vilket visar potentialen i att stödja lokala innovationer, exempelvis genom AI-teknik.

Kompetensförsörjning inom energi och klimat

Kompetensbristen inom energi och klimat, särskilt avseende energiingenjörer, utgör en stor utmaning. Detta påverkar även offentlig förvaltning som har svårt att attrahera rätt kompetens. Dessutom krävs långsiktig finansiering och stöd till små och medelstora industriföretag för att möta EU-lagstiftning och främja energi-effektivisering, smarta elsystem och cirkulär ekonomi.

Ökad komplexitet i samarbetet med Länsstyrelsen

Länsstyrelsens utökade uppdrag inom energi och klimat har lett till fler projekt och ökat behov av tydlig samordning. Det krävs bättre samverkan för att undvika dubbelarbete och säkerställa att resurser används effektivt.

Utmaningar inom fokusområde utbildning

Samverkan för barn och ungas bästa

Samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård är en nödvändighet men också en stor utmaning. Efter avslutningen av projektet Tillsammans för Alla Barns Bästa 2.0 i juni 2024 pågår arbete med att utveckla modeller och strukturer som säkerställer likvärdighet och kvalitet i samverkansarbetet. Kommunernas varierande behov och förutsättningar gör det svårt att enas om ett gemensamt arbetssätt, vilket försvårar en enhetlig strategi för barn och unga.

Utmaningar i planering och dimensionering av gymnasieutbildningar

Samtliga tolv kommuner i Örebro län har under våren 2024 anslutit sig till ett primärt samverkansavtal för att stärka planeringen av gymnasiala utbildningar. Regelbundna samråd hålls för att säkerställa att utbildningsutbudet möter arbetsmarknadens behov, men beslutsfattandet sker slutligen hos respektive huvudman och kan leda till avvikelser från gemensamma diskussioner. Dessutom är samarbetet med fristående aktörer en utmaning, eftersom dessa inte omfattas av samverkanskravet. Trots inbjudningar till samråd är deltagandet från dessa aktörer begränsat.

Behov av främjande och förebyggande insatser

Ansträngd ekonomi inom offentliga verksamheter gör det svårt att prioritera främjande och förebyggande insatser, trots deras långsiktiga betydelse. Samtidigt ökar behovet av samordnade insatser från flera verksamheter, vilket kräver större fokus på kompetenshöjning inom systemledning. För att möta invånarnas behov måste gemensamma verksamheter utvecklas över organisatoriska gränser, vilket ställer krav på ökad samverkan och flexibilitet.

Utmaningar inom fokusområdet kompetensförsörjning

Stärkta kompetensförsörjningssystem genom samverkan

Projektet "Strengthening the Governance of the Swedish Skills System", lett av OECD och Europeiska kommissionen, har resulterat i rekommendationer för att förbättra Sveriges kompetensförsörjningssystem. En av de viktigaste rekommendationerna är att stärka koordinering, samarbete och flernivåsamverkan mellan stat, myndigheter och regioner. Dialogen kring dessa frågor fortsätter under 2025 för att skapa ett robust system som kan möta utmaningen med kompetensbrist på lång sikt.

Behov av analytisk stöd och tvärspektoriella forum

En vakans på analysenheten har påverkat kapaciteten inom det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Det

saknas även ett särskilt forum för att driva och utveckla arbetet. För närvarande utreds behovet av ett regionalt kompetensförsörjningsråd, som skulle kunna förbättra tvärssektoriell dialog och samarbete. Utvärderingen av den regionala handlingsplanen kommer ge vägledning för detta arbete.

Utbildning och livslångt lärande

Kompetensförsörjningsarbetet omfattar stora utmaningar inom utbildningssystemet. För att fler ska gå vidare till studier och arbete krävs insatser från hela samhället. Viktiga områden att utveckla är möjligheten till medvetna studie- och yrkesval samt nya former av lärande för att stimulera livslångt lärande. Distansutbildningar kan också spela en nyckelroll för att öka rekryteringsbasen och möjliggöra yrkesväxling i länet.

Prioriteringar under lågkonjunktur

Lågkonjunkturen kräver ett särskilt fokus på att öka sysselsättningen och förbättra kompetensförsörjningen. Arbetslösheten drabbar främst utsatta grupper, vilket skapar behov av riktade insatser för att fler ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Lägre sysselsättning har också negativa effekter på folkhälsa och levnadsstandard, vilket gör stegvisa förflyttningar mot arbete och studier avgörande.

Omställning och digitalisering

Digitalisering och teknologiska förändringar ställer krav på ökad beredskap och kapacitet inom utbildning och arbetsliv. Ett livslångt lärandeperspektiv, med fokus på utbildning och kompetensutveckling, är centralt för att stödja samhällets transformation.

Arbetskrafts- och kompetensbrist

Samtidigt som det råder arbetskraftsbrist inom flera branscher kvarstår kompetensbristen. För att stärka länets attraktionskraft behöver kommuner och arbetsgivare utveckla sina varumärken och arbeta strategiskt för att locka både nationell och internationell arbetskraft. Samverkan inom det nationella initiativet "Work in Sweden" är en viktig del av detta arbete.

Arbetsgivarnas strategiska kompetensarbete

Arbetsgivare har ofta outnyttjad potential att organisera sitt strategiska kompetensarbete, vilket påverkar användningen av utbildningsutbudet. För att möta framtidens krav krävs ökad beredskap och budget för detta arbete, särskilt genom tillgång till kurser vid yrkeshögskolor och lärosäten.

Validering som nyckel för effektiv kompetensförsörjning

Validering av informellt lärande kan effektivisera kompetensförsörjningen, men är ännu inte fullt integrerat i arbetet. För att stärka användningen av validering behövs fler ekonomiska incitament och strategisk planering.

Utrikesföddas inkludering på arbetsmarknaden

Utrikesfödda, särskilt kvinnor med låg utbildningsnivå, möter stora hinder på arbetsmarknaden. Anpassade insatser inom utbildning och arbetsliv är nödvändiga för att bättre ta tillvara på denna grupps potential och arbetsförmåga.

Språkstöd i arbetslivet

I ett alltmer internationellt arbetsliv är svenska språket fortsatt centralt. Branscher efterfrågar stöd för att förbättra språkkunskaper hos redan anställda. Initiativ som språkombud inom vård och omsorg kan tjäna som modell för andra sektorer.

AI och digitalisering som möjligheter och utmaningar

AI driver på arbetslivets förändringar och kräver att både medborgare och organisationer utvecklar sina

digitala kompetenser. Arbetsgivare måste skapa strukturer som möjliggör för anställda att använda och dra nytta av digitala verktyg.

Demografiska utmaningar

En åldrande befolkning och en begränsad arbetsför befolkning innebär behov av att få fler i sysselsättning. Här krävs ett samlat arbete från länets aktörer för att möta utmaningen och säkerställa tillgång till vård och omsorg i framtiden.

7 Intern kontroll




7.1 Internkontrollplan

Symbolförklaringar

 = Avslutad  = Ej genomförd

HR

Regionövergripande: Risk för ohälsa och olycksfall om systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte är välfungerande i vardagen.

Status	Åtgärd
	<p>Regionövergripande åtgärd: Varje chef ska hantera sina fördelade arbetsmiljöuppgifter och arbeta systematiskt med att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp sina medarbetares arbetsmiljö. Till stöd finns intranätssidan: "Arbeta systematiskt med arbetsmiljön" och ett årligt hjul för SAM.</p> <p><i>Kommentar</i> Kontroll av efterlevnaden av SAM-processen sker i samverkan med fackliga parter. Bedömningen är att förvaltningen överlag uppfyller de krav som finns. Förvaltningen systematiska arbetsmiljöarbete genomförs idag enligt samma arbetssätt som gäller i övriga Region Örebro län. Respektive chef, med stöd av HR, är ansvarig för arbetet. Riskbedömningar lokalt görs löpande vid förändringar som riskerar att påverka arbetsmiljön.</p>
	<p>Regionövergripande åtgärd: Varje chef ska årligen följa upp sitt arbetsmiljöarbete genom den rutin som finns för det.</p> <p><i>Kommentar</i> Förvaltningen regional utveckling arbetar utifrån de riktlinjer och verktyg som tas fram för RÖL och uppföljning görs på årsbasis.</p>
	<p>Regionövergripande åtgärd: Fördelade chef ska årligen stämma av hur arbetet med arbetsmiljöuppgifterna fungerar och att det finns förutsättningar för arbetsmiljöarbetet.</p> <p><i>Kommentar</i> Uppföljning görs årligen både regionövergripande och i medarbetarsamtal.</p>

Informationssäkerhet

Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning (GDPR och Patientdatalagen). Samt NIS-direktivet och lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Status	Åtgärd
▶	<p>Säkerställ ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete med användande av de resurser som i prioritering i förhållande till andra angelägna verksamheter, kan anslås. All berörd personal ska ha god kunskap om och medverka till att följa regelverk för informationssäkerhet, att informationsklassa och riskbedöma vid inköp, upphandling och förändring som kan påverka informationssäkerheten.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>En informationsinsats för förvaltningen genomfördes under våren där en genomgång av informationssäkerhetsfrågorna gjordes. Under hösten har frågorna även informerats om övergripande vid förvaltningens stormöte.</p> <p>En arbetsgrupp har också skapats som arbetat fram förslag på hur förvaltningen lokalt i respektive verksamhet kan utveckla sitt informationssäkerhetsarbete.</p>
▶	<p>Säkerställ att informationsklassning av IT-stöd som innehåller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklassning.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Alla system inom Serviceresor är informationsklassade. Tillsammans med delar av Region Örebro län pågår upphandlingen av ett nytt ärendehanteringssystem. Under året har ett antal nytillkomna applikationer riskanalyserats och informationsklassats i enlighet med de riktlinjer som gäller.</p>
▶	<p>Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identifierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Utifrån genomförda informationsklassningar pågår arbetet med åtgärder. Fortsatta utbildningsinsatser kring informationssäkerhet har ägt rum under hösten 2024.</p>

7.2 ISK-bedömning

Den interna styrningen och kontrollen (ISK-processen) är en integrerad del av planeringen, genomförandet, uppföljningen och förbättringen av verksamheten inom nämndens område. Arbetet bidrar till att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och lagenligt, det vill säga i enlighet med krav a-e. ISK-processen är dokumenterad i enlighet med Riktlinjen för intern styrning och kontroll.

Den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenligt utformad och det beslutade arbetssättet har tillämpats i verksamheten. Nämnden bedömer därmed att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.